

Új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
204. (1524.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,3346 ▼
1 amerikai dollár	3,1301 ▼
100 magyar forint	1,4689 ▲

Aktuális

2

Lángokban áll Athén

Rendkívüli állapotok uralkodnak Görögországban: évek óta a legnagyobb munkabeszüntetés kezdődött el tegnap. A televíziós csatornák félmillió tüntetőről számolnak be. Kövekkel dobálják a rendőröket. Egyre gyakoribb a gyújtogatás is: a görög főváros gyakorlatilag lángokban áll.

Gazdaság

6

Székely mézesmadzag a bukaresti IndAgrán

Érdeklődőkben és vásárlókban sem volt hiány a három székely megye 15 termelőjét felvonultató „székely soron” a bukaresti IndAgra nemzetközivé avanszált mezőgazdasági kiállítás tegnapi nyitónapján. A székely kiállítók nem titkolják: szeretnék, ha portékáikat Bukarest is megismerné.

Kultúra

8

Szombatossors Bözödtől Brüsszelig

„Szávai Géza Székely Jeruzsáleme feleletet ad arra, hogy kik vagyunk, honnan jöttünk és hova megyünk mi, sokféle eredetű, nyelvű, kultúrájú, vallású emberek: európaiak” – fogalmazott Markó Béla a könyv kedd este tartott brüsszeli bemutatóján.

Vezércikk

3

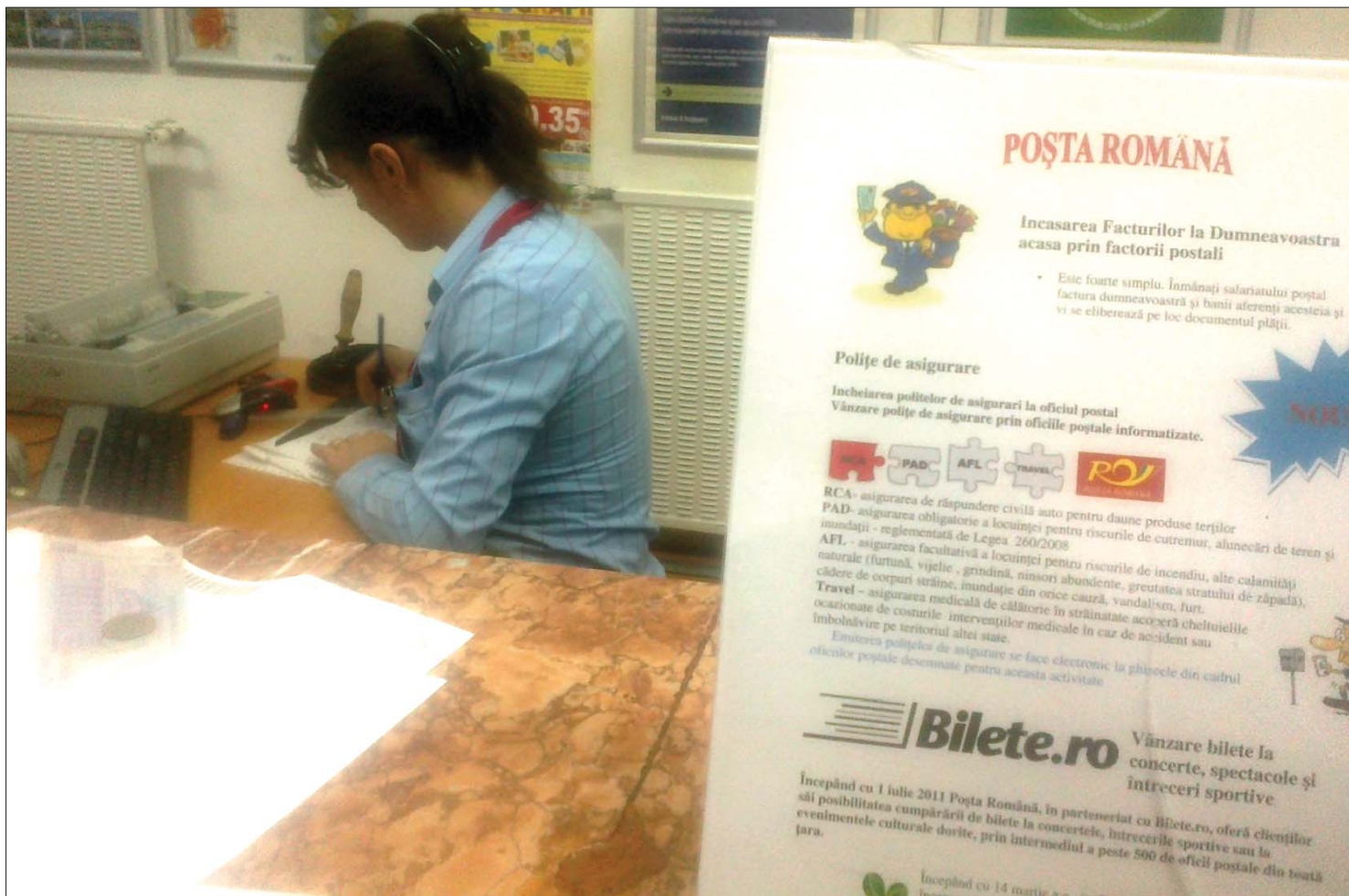
Élhelyen – a feketelistán

Az, hogy a bukaresti illetékesek vonakodnak a kommunista rendszer idején önkényesen elkobzott ingatlanok visszaadásától érthető, hiszen az eddigi huzavona, gáncsoskodás nyomán jelenleg már 21 milliárd euró értékben kellene kártalanítást fizetniük a jogosultaknak. ▶

Bogdán Tibor

Új szelek a postánál

A szolgáltatások bővítése kezd eredményt mutatni a veszteséges állami vállalatnál

Fotó: Salamon Márton László

A postahivatalokban plakátokon hívják fel az ügyfelek figyelmét az új szolgáltatásokra: biztosításkötés, lottószelvény-árusítás, gyorsfutár-szolgálat

Elég belépni egy postahivatalba, és máris érezni, hogy valami pozitív irányba változott az állami vállalat háza táján: a klasszikus szolgáltatások mellett immár sok minden egyébgel is foglalkoznak, például biztosításkötéssel, lottószelvény- és koncertjegy-árusítással és gyorsfutár-szolgáltatásokkal. Mindez meglátszik az üzleti mutatókon is: a hosszú évek óta csak veszteséget halmozó Román Posta Rt. az elmúlt hónapokban végre profitot kezdett termelni. „Költségcsökkenés, bevételnövelés, minőségi ugrás” – összegezte az ÚMSZ-nek Moldován József távközlési államtitkár a posta sikerének „receptjét”. **6. oldal ▶**

Lakat lóg a székely-irodán

▶ Év végéig még zárt ajtók fogadják a nyáron nagy csinnadrattával felavatott brüsszeli Székelyföld-irodát felkeresőket, ugyanis a Hargita és Kovászna Megye Tanácsa által életre hívott képviselőn egyelőre még nincsenek alkalmazottak. A fennakadást többek között az is okozhatta, hogy a két szomszédos megye vezetői különbözőképpen képzik el a brüsszeli munkatársi gárda toborzását: míg a Hargita megyeiek megmaradtak az eredeti elképzelés mellett, miszerint a „kitűnően teljesítő” alkalmazottakat jutalmazták három hónapos brüsszeli munkával, addig Kovászna megyében versenyvizsgát írnak ki állandó munkatárs felvételére. **3. oldal ▶**

Nem sikerült az „ördögűzés”

▶ A Manchester United brit labdarúgó csapat szurkolóitól visszhangoztak kedden este Bukarest sétálóutcai. A Vörös Ördögök drukkerei elégedetten távoztak a fővárosból, mert kedvenceik 2-0-ra legyőzték a Bajnokok Ligájában a Galaci Oțelulul. **12. oldal ▶**

Brit szurkolók Bukarest utcáin. A győzelemre koccintottak. Fotó: Tofán Levente

Nyugdíjemelés kérdőjelekkel

Cs. P. T.

▶ Átlagban 6,5 százalékos nyugdíjemelést irányoz elő a jövő évi költségvetés tervezetében a munkaügyi minisztérium – tájékoztatta tegnap a képviselőház munkaügyi bizottságát Sulfina Barbu miniszter. Hangsúlyozta azonban: nem biztos, hogy a nyugdíjak növelésére lesz anyagi fedezet. „A pénzügyminisztériumnak küldött tervezetünkben mi 6,5 százalékos növekedéssel számolunk, mert ezt írja elő a nyugdíjtörvény. Ennek teljesítéséhez azonban hárommilliárd lejes többletkiadásra lesz szükség. Jó lenne, ha elő tudnánk teremteni ezt a pénzt” – magyarázta Barbu. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Röviden

Florea kiáll a magyar tagozatért

A marosvásárhelyi demokrata liberális polgármester szerint szükség van a magyar intézetek létrehozására a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen (MOGYE). Dorin Florea ezt azután jelentette ki, hogy a hét elején Füzes Oszkár, Magyarország bukaresti nagykövete, valamint Zsigmond Barna Pál csíkszeredai magyar főkonzul az intézmény rektorával egyeztetett.

Táblaháború Aranyosgyéresen

Aranyosgyéres önkormányzata eltávolította a település bejáratánál álló háromnyelvű táblákat, melyeken románul, magyarul és németül olvasható a város neve. Németi András, az RMDSZ helyi szervezetének az elnöke közölte, a tábla eltávolítását egy helyi lakos kezdeményezte, aki pert indított az önkormányzat ellen, és a bíróság a javára döntött.

Magyar pártok a 24. órában

A romániai magyar pártok összefogását sürgette a Magyar Országgyűlés Nemzeti Összetartozás Bizottságának elnöke tegnap a bizottság nagyszalontai kihelyezett ülésén. Potápi Árpád János (Fidesz–

Fotó: MTI

KDNP) szerint a 24. órában vannak az erdélyi magyar pártok, hogy összefogjanak a jövő évi romániai választásokon való eredményes szereplésük érdekében. Az ülésen jelen volt Szilí Katalin alelnök (képzőművész) és Szilágyi Máttyás kolozsvári magyar főkonzul (jobbra) is.

Marad az ANI-törvény

Visszavonta az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) működését szabályozó törvényhez benyújtott módosító javaslatát Tudor Ciuhodaru független képviselő. A UNPR-s honatya lépésével érvényüket veszítették azok a javaslatok is, amelyekben Márton Árpád RMDSZ-es képviselő megnyírbálta volna a vagyonellenőrző ügynökség hatásköreit.

Román embercsempész bukott le

Tizenöt határsértőt fogtak el Magyarországon a nagylaki határrendészet rendőrei a határátkelő és a Maros folyó közötti szakaszon. A marokkói férfiak közül nyolc egy román mikrobuszban búj el, a többi hetet a stabil hőkamera buktatta le, miközben egy árokban rejtőzködtek. A mikrobuszt vezető román férfit embercsempészettil gyanúsítja a rendőrség.

Terrorgyanú Gyurcsány ellen

Terrorcselekmény gyanújával nyomoz Gyurcsány Ferenc volt miniszterelnök és egyes rendőri-politikai vezetők ellen az ügyészség a 2006 őszi tömegoszlatások kapcsán – erősítette meg Horányi Miklós, a magyar legfőbb ügyészség szóvivője.

Megbecstelenítették Auschwitzot

A Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (Mazsihisz) feljelentést tett egy csoport tagjai ellen, akik a napokban az egykori auschwitz-birkenau haláltábor helyén kialakított emlékhelyen a Magyar Gárda egyenruhájára emlékeztető, náci jelképeket is tartalmazó öltözékekben jelentek meg, náci karlendítéssel pózoltak, valamint éltették a harmadik birodalom vezérét.

Lángokban áll Athén

Kétnapos általános sztrájk és tüntetések bénítják meg Görögországot

Gy. Z.

Rendkívüli állapotok uralkodnak Görögországban: évek óta a legnagyobb munkabeszüntetés kezdődött el tegnap. Szinte a teljes élet megbénult, egyedül a parlament előtt, a Szintagma (Alkotmány) téren van némi mozgás. A televíziós csatornák félmillió tüntetőről számolnak be. Százak és százak támadtak rá a rendőrökre, kövekkel dobálják őket, miközben egyre gyakoribb a gyújtogatás is: a görög főváros gyakorlatilag lángokban áll. A káosz teljessé vált.

A kétnapos sztrájkot azért tartják, mert a görög parlament ma az utolsó körben szavaz a megszorító intézkedésekről, köztük adóemelésekről, fizetések csökkentéséről és a munkahelyek csökkentéséről. Tegnapra és mára a mintegy 2,5 millió dolgozót, a görög alkalmazottak

Soha nem látott zavargások Görögországban. Teljessé vált a káosz, a fővárosban mindenütt lángok csaptak fel

mintegy felét képviselő két legnagyobb szakszervezet hirdett általános sztrájkot. Zárva tartá-

nak az üzletek, nem nyitnak ki az iskolák, megbénult a tömeg- és a légi közlekedés. Több üzlet-

tulajdonos arról számolt be: megfenyegették, hogy szétdőlják a boltját, ha ki mer nyitni. ◀

Véres bosszú a kurdok ellen

Hírösszefoglaló

A török hadsereg nagyszabású légi és földi hadműveletbe kezdett iraki területen a kurd gerillák ellen. Az offenzíva válaszára a kurd támadásra, amely 18 sérült mellett 28 török katona halálát okozta.

A hatóságok ugyan nem erősítették meg, de a helyi sajtó szerint F16-os repülőgépek indítottak támadást az Irak északi részén található kurd bázisok ellen. Eközben a török kommandósok megkezdték a kurd vezetők „levadászását”. A gerillák tegnapi támadása volt az utóbbi évek legvéresebb akciója. Erdogan miniszterelnök azonban lemondta kazahsztáni útját. Abdullah Gül török államfő

bosszút esküdött azok ellen, akik a támadás mögött állnak. Gül szerint a bosszú „hatalmas” lesz. Hozzátette: akik azt hiszik, hogy így meggyengíthetik Törökországot, nagyon tévednek. A törökországi kurd kisebbség évtizedek óta kavics Ankara cipőjében. A kurdok nemzeti kormányzatot szeretnének, ami Törökországból, Szíriából, Irakból és Iránból hasítana ki magának életeret, és ennek a célnak az eléréséhez az erőszakot tartják a legjobb útnak. A Kurd Munkaspárt (PKK) a nyolcvanas évek közepe óta áll fegyveres konfliktusban a török kormánnyal. Törökországon kívül Irak, Irán, Szíria az EU és Amerika is mint terroristaszervezetet tartja számon őket. ◀

Orbán az ígérte, megjavul

MTI

Hillary Clinton amerikai külügyminiszter levélben köszönte meg Martonyi Jánosnak, a magyar diplomácia vezetőjének a líbiai válság alatt is működő tripoli magyar külképviselet amerikai állampolgároknak nyújtott segítségét. Clinton külön méltatta a Tripoliban szolgáló magyar diplomatakat segítőkész hozzáállását és a letartóztatott amerikai állampolgárok szabadon bocsátása érdekében végzett tevékenységüket. Az amerikai külügyminiszter nagyra értékelte, hogy a magyar külképviselet szállást és ételmezt nyújtott egy börtönből szökött amerikai számára is.

A *The Washington Post* tegnapi számában a *Bemfentes* címet vi-

selő rovat szerzője, Al Kamen ismét foglalkozott a magyar kormány és az amerikai nagykövet kapcsolatával. A szerző értesülései szerint a találkozó „könnyedén” zajlott, bár „nem tudni, Orbán ismét kezecskélt-e a nagykövettel”.

A magyar miniszterelnök megnyugtatta Eleni Tsakopoulou Koulinalakist, hogy hamarosan foglalkozik az amerikai aggalmakkal, amelyek szerint az új alkotmány a saját hatalmát növeli, illetve hogy lecsapott a médiára és politikai ellenzékére. A cikkíró szerint Orbánnak a nagykövetet sikerült meggyőznie arról, hogy „megjavul”, de azért az utolsó mondatban idézi a Ronald Reagan szavait: „Bízz, de aztán igazold a bizalmat.” ◀

Újabb tárgyalás a Tóásó-perben

ÚMSZ

Újrakezdték tegnap Tóásó Előd áprilisban „felfüggesztett vádemelési tárgyalását” Cochabambában – tudatta a férfi testvére, Tóásó Edit. Rövid üzenete szerint Tóásó Elődöt előző nap szállították át La Pazból. „Egyedül van, nincs sem családtag, sem ismerős, sem külképviselet a helyszínen” – tette hozzá. Bolíviai idő szerint délelőtt 10 órakor kezdődött el a tárgyalás, amelynek kiemetele lapzártánkör még ismeretlen volt.

Elit kommandósok 2009. április 16-án hajnalban a helyi ellenzék fellegvárának számító Santa Cruz város Las Américas nevű szállodájában lelőtték a bolíviai születésű, bolíviai-magyar-horvát állampolgárságú Rózsa Flores Eduardót, az erdélyi Szovátáról való Magyaroszi Árpádot és az ír Michael Martin Dwyert. Az ügygel összefüggésben letartóztatták a horvát-bolíviai állampolgár Mario Tadicot és a magyar állampolgársággal is rendelkező Tóásó Elődöt. A bolíviai hatóságok azt állítják, hogy „terroristacsoport” számoltak fel, amely mások mellett Evo Morales elnököt is meg akarta gyilkolni.

Tóásó a bíróság folyosóján. Tegnap újrakezdték az elhúzódo tárgyalást

Csaknem két évig tartó nyomozás után Cochabamba városban idén április közepén kezdődött az ügyben az előzetes meghallgatás, amelynek a végén – még tavasszal – az illetékes bíró a bizonyítékok megalapozatlansága miatt elutasította a per megkezdését. Szep-

tember végén pedig azért halasztották el az ügyben folyó peres eljárás első szakaszának záró meghallgatását, mert a cochabambai bíróság termében nem jelent meg a belügyminisztérium, vagyis az egyik panaszos képviseletében senki, továbbá hiányzott 15 gyanúsított is, akik közül négy házi őrizetben, 11 pedig előzetes letartóztatásban van. ◀

Esély a felvidéki magyaroknak?

Hírösszefoglaló

A *Szabad Újság* című szlovákiai magyar hetilap szerint a jövő márciusi előrehozott választás egyrészt a 2010 előtti nacionalista politika visszatérével fenyeget, másrészt esélyt is kínál a felvidéki magyaroknak az új parlamenti képviseletre. A lapkommentár szerint „az elmúlt tizenöt hónapban bebizonyosodott, hogy a Híd által kínált politika zsákutcának bizonyult; Bugár Béla pártja nem tudta teljesíteni választási ígéreteit; inkább szlovák partnereinek igyekezett megfelelni, ahelyett, hogy zömmel magyar nemzetiségű választóit képviselte volna”. A szlovákiai közlekedési vállalat ezenközben eltávolította azt a helységneveket két nyelven, szlovákul és magyarul is feltüntetendő közlekedési táblát, amely szombaton tűnt fel Dunaszerdahely mellett. Tegnapra az is kiderült: Iveta Radicová lemondott miniszterelnök fogja vezetni a szlovák küldöttséget az Európai Unió vasárnapi kormányfői csúcstalálkozásán Brüsszelben. ◀

Lakat lóg a székely-irodán

Továbbra sincs alkalmazottja a nyár elején felavatott brüsszeli képviseletnek

Baloga-Tamás Erika, Kovács Zsolt

Év végéig még zárt ajtók fogadják a nyáron nagy csinnadrattával felavatott brüsszeli Székelyföld-irodát felkeresőket, ugyanis a Hargita és Kovászna Megyei Tanácsa által életre hívott képviseleten egyelőre még nincsenek alkalmazottak. A fennakadást többek között az is okozhatta, hogy a két szomszédos megye vezetői különbözőképpen képzelik el a brüsszeli munkatársi gárda toborzását: míg a Hargita megyeiek megmaradtak azon eredeti elképzelés mellett, hogy a „kitűnően teljesítő” alkalmazottakat jutalmazták három hónapos brüsszeli munkával, Kovászna megyében versenyvizsgát írnak ki állandó munkatárs felvételére.

Demeter János, a Kovászna Megyei Tanács alelnöke az ÚMSZ érdeklődésére elmondta, hogy a háromszéki önkormányzat várhatóan az október 27-i ülésén fogadja el az Eurinfo nevű közhasznú egyesület alapító okirátát, és ugyanezt megteszi a sepsiszentgyörgyi tanács is. Az elképzelés szerint ugyanis a két önkormányzat közös egyesülete finanszírozza majd a brüsszeli Székelyföld-irodát, és a bejegyzés után az hirdet majd versenyvizsgát a képviseleti állás betöltésére, magyarázta Demeter János, aki szerint hamarosan leadják a bíróságra az Eurinfo egyesület alapító okiratait, és reményeik szerint november közepére bejegyzik a civil szervezetet, és alkalmazhatják azt a személyt, aki Háromszéket képviseli a brüsszeli irodában. „Azt a személyt vesszük fel, akinek

jobb ötletei lesznek arra nézve, hogy például hogyan lehetne a leghatékonyabban népszerűsíteni a térség gazdasági potenciálját, illetve akinek rálátása van arra, hogy milyen módszerekkel lehetne gyorsan és hatékonyan közvetíteni az együttműködési lehetőségeket” – magyarázta Demeter. Hozzátette: az első év mindenképp az akkomodáció és a feltérképezés éve lesz. Elmondta ugyanakkor, hogy 2–3 évente nagyszabású konferenciát is rendeznének Székelyföld bemutatása, népszerűsítése érdekében. A háromszéki önkormányzat alelnöke elmondta,

azért döntöttek az állandó munkatárs alkalmazása mellett, mert az évek óta az EU fővárosában dolgozó szakemberek lebeszéltek arról, hogy a megyei tanács alkalmazottai 3–3 hónapot töltsenek Brüsszelben. A tapasztalatok szerint a brüsszeli politikusok nem szeretnek negyedévenként új arcot megismerni. Demeter szerint az állandó alkalmazott ki tudja építeni bizalmi kapcsolatrendszerét, és így hatékonyabban tudja képviselni és népszerűsíteni Székelyföldet.

Déli szomszédjával ellentétben a Hargita Megyei Tanács marad az eredeti elképzelés mellett, azaz

a munkatársakat rotációs alapon küldi majd a brüsszeli irodába. „A Hargita megyei önkormányzat felvállalja a Kovászna megyei önkormányzat által kijelölendő állandó munkatársat, és a fizetésébe is bepótol. Tőlünk felváltva fognak szolgálatot teljesíteni a munkatársak, azokat a kollégákat küldjük majd ki, akik kitűnően teljesítettek az EU-s projektek életbe léptetése terén” – magyarázta lapunknak Borboly Csaba, a Hargita Megyei Tanács elnöke. Hozzátette: ugyanakkor számítnak a három RMDSZ-es EP-képviselő gyakornokainak segítségére is. ◀

A brüsszeli Székelyföld-iroda nyáron csak vendégeket fogadott, decembertől alkalmazottai is lesznek

Fotó: archív

Ötven banit nyert Bănescu

M. Á. Zs.

Ötven banis erkölcsi kárpótlás fizetésére kötelezte tegnap Bukarest Első Kerületi Bírósága Dinu Patriciu üzletembert, akit Traian Bănescu azért perelt be, mert a 2009-es választási kampány végén olyan – szerinte hamisított – felvételt tett közzé, amelyen az államfő egy 2004-es ploiești-i kampányrendezvényen megütött egy gyereket. A bíróság ugyanakkor arra kötelezte Patriciut, hogy két egymás utáni napon három országos terjesztésű napilapban jelentesse meg az ítéletet. Az alapfokon hozott döntést az üzletember megfellebbezte. Mint ismeretes, a *Gardianul* című napilap 2009. november 26-án tette közzé a szóban forgó felvételt, amelyet aznap este a *Realitatea* hírtelevízióba meghívott Dinu Patriciu „értelmezett”. „Saját szemmel láttam, amint Traian Bănescu megütött egy gyereket, aki tévedésből Iliescut éltette” – mondta az üzletember. A felvétellel szembesített államfő kezdetben nem cáfolta az esetet, pár órával később viszont hamisítványnak nevezte. A felvételt utóbb szakértői véleményezésnek vetették alá, s kiderült: a képkockákat valóban manipulálták. ◀

Nyugdíjmelés kérdőjelekkel

Folytatás az 1. oldalról

A miniszter szerint több forgatókönyv is létezik arra, hogyan lehetne biztosítani a nyugdíjmeléshez szükséges fedezetet. „A dolgunkat nehezíti, hogy jövőre nem tervezünk adó- és illetékemelés, így többletbevétel csak a gazdasági növekedés eredményezhet. Egyelőre azonban még nem tudjuk, mekkora növekedéssel számolhatunk jövőre” – jelentette ki a tárcavezető. Egy korábbi nyilatkozatában Sulfina Barbu nem zárta ki azt a lehetőséget sem, hogy jövőre még az infláció mértéké-

hez sem sikerül majd igazítani a nyugdíjakat, mert nem lesz rá fedezet. Mint ismert, hétfőn az RMDSZ képviselőházi frakciója tegnap arra határozta fel Kelemen Hunor elnököt és Borbély László politikai alelnököt: a költségvetésről zajló koalíciós viták során járjanak közbe annak érdekében, hogy a 2012-es büdzsében biztosítva legyenek a nyugdíjmeléshez szükséges összegek. Máté András frakcióvezető szerint a nyugdíjmeléshez szükséges összeget a befektetésekre szánt tételből, vagy „más forrásokból” lehetne elkülöníteni. ◀

Nincs egyezés a koalícióban

Cs. P. T.

Nem sikerült az áttörés a koalícióban tegnap a választási törvényről szóló egyeztetéseken. „Azt is mondhatnám, hogy a kedden elért eredményekhez képest hátraleptünk a tárgyalásokon” – nyilatkozta lapunknak Márton Árpád RMDSZ-es képviselő a koalíciós tanácskozás után. Kedden arról született elvi egyezés, hogy az egyéni választókerületek győztesei kerüljenek be a parlamentbe, s a pártokra országosan leadott szavazatok arányában jussanak mandátumhoz a második, vagy

akár harmadik helyezést elérő jelöltek is. A Demokrata Liberális Párt azt az RMDSZ-es javaslatot is elfogadta, hogy az egyéni kerületek győztesei számára a mandátumok 60, a második, harmadik helyezettek számára a 40 százalékot tartják fenn. „Ehhez képest a PDL tegnap azzal állt elő, hogy mi lenne, ha 80–20 százalék lenne az arány? A legnagyobb gond az volt azonban, hogy a nagyobbik pártot nem jött konkrét javaslatokkal” – mondta Márton. Tájékoztatása szerint a PDL hétfőre ígért konkrét tervezetet a választási törvény módosítására. ◀

Lakatosék utódait keresik

Totka László

Nem döntött még az RMDSZ Bihar és Kolozs megyei szervezete arról, hogy kit indít a Pálffy Mózes Zoltán halálával és Lakatos Péter lemondásával megüresedett képviselői helyek betöltésére kiírt parlamenti választásokon. Szabó Ödön, a szövetség Bihar megyei ügyvezető elnöke lapunknak elmondta, csak azt követően döntenek, hogy nyilvánosságra hozzák a választás időpontját. „Ha abból indulunk ki, hogy 2008-ban Lakatos Péter a szavazatok 58 százalékával győzött választási körzetében, akkor mindenképpen mi vagyunk a legesélyesebbek” – fogalmazott Szabó. Lényegesen rosszabb kilátásokkal, tulajdonképpen esélytelenül vág majd neki az a jelölt, akit a Kolozs megyei RMDSZ indít a mocsvidéki egyéni választási körzetben. Kelemen Hunor RMDSZ-elnök korábban lapunknak leszögezte: az időközi választásokat mindenképpen megtartják, akkor is, ha a leendő képviselőknek már csak néhány hónap mandátum jut. „Fő szempontunk a választások kiírásakor az lesz, hogy a dátum ne a téli ünnepek környékére essen. Legvalószínűbb az, hogy januárban tartjuk” – tette hozzá. ◀

Élhelyen – a feketelistán

Bogdán Tibor

Az évek során megszokhatuk már, hogy Románia rendszerint a statisztikák legvégén, a kullógók között található.

Amikor pedig élhelyre kerül, akkor sem örülhetünk, mert ilyenkor feketelistákon vezet.

Mint most is, amikor egy frissen köztett rangsorból kiderült, hogy az Európa Tanács 47 tagállama közül Romániában sértilik meg leginkább a tulajdonhoz való jogot, de – Oroszország és Ukrajna után – „bronzérmes” az ország a méltányos bírósági eljáráshoz való jog megszegésének tekintetében is. Románia csupán 2005 óta több, mint 250 alkalommal hágtá át az Európai Emberjogi Konvenció előírásait. Az, hogy a bukaresti illetékesek vonakodnak a kommunista rendszer idején önkényesen elkobzott ingatlanok visszaadásától – a saját szempontjukból nézve – érthető, hiszen az eddigi huzavona, gáncsoskodás nyomán jelenleg már 21 milliárd euró értékben kellene kártalanítást fizetniük a jogosultaknak. Nem csoda, ha az európai emberjogi bíróság meglegelte mindezt, és másfél évet adott Romániának a probléma megoldására. A határidő pedig feléhez érkezett, és még semmi sem történt ilyen vonatkozásban, Románia tehát időzavarba került, a törvényhozásnak és a kormánynak haladéktalanul intézkednie kell(ene), hiszen a probléma összetett. A kommunizmus igazságtalanságainak orvoslásához ugyanis egyebek között meg kell szüntetni a törvénykezés kiszámíthatatlanságát, rendet kell teremteni az egymásnak legtöbbször ellentmondó rendelkezések, jogszabályok között. Ideje véget vetni az igazságszolgáltatás lagymatagságának, és végre érvényt szerezni legalább a kevés bírósági határozatnak. Fontos lenne az is, hogy konkrét határidőket szabjanak meg a Kártalanítást Megállapító Központi Bizottságnak, hiszen (munka?)asztalán ott tornyosulnak a megoldásra váró ügycsomók, amelyeket a testület az általa tetszőlegesen megállapított sorrendben dolgoz fel.

A Románia által az emberjogi bíróságnál elvesztett perek 60 százaléka éppen a magántulajdon védelmére, 40 százaléka pedig a méltányos igazságszolgáltatáshoz való jog megsértésére vonatkozott.

Mindezek után Bukarest aligha hagyhatja figyelmen kívül azt a tényt, hogy az európai testület immár nem tréfál. Amennyiben nem tesz eleget az európai emberjogi bíróság ultimátumának, azaz nem gyorsítja fel számottevően a visszajuttatási folyamatot, akkor az Európa Tanács akár fel is függesztheti, vagy akár meg is vonhatja Románia tagságát.

A romániai illetékesek természetesen most is balkáni módon számítgatnak: abban bízhatnak, hogy mivel ilyesmire eddig még nem volt példa, az ország megúszhatja a szigorú szankciót. Románia alighanem valóban nem veszíti el tagságát, az európai illetékesek feltehetően nem kívánnak precedenst teremteni. Minden bizonnyal elveszíti viszont (amúgy is megtépzott) nemzetközi megítélését, (még megmaradt) hitelének roncsait is.

Román lapszemle

Október első hetében közel 90 ezer vírusos légúti megbetegedésben szenvedő személyt vettek nyilvántartásba Romániában, ami 17 százalékkal több, mint az elmúlt év hasonló időszakában. (Adevărul) ▶ A szociológusok szerint 20 milliárd is kisebb Románia lakossága, amit hamarosan igazolni fog a népszámlálás. A népeségcsökkenésnek legfontosabb oka az, hogy az elmúlt években nagy volt az elvándorlás, sokan az Európai Unió tagállamaiban vállaltak munkát. (Capital) ▶ A Forbes szerint mintegy 25 milliárd euró tesz ki az 500 leggazdagabb romániai vagyona, ami a tavalyinál 3 milliárd euróval kevesebb. A toplistát Dinu Patriciu üzletember vezeti. (Románia liberă)

Közúti balesetek és politika

A Prima-TV médiasztárja, Șerban Huidu három emberéletet követelő tragikus autóbalesete kapcsán ismét felmerült a politikusok felelőssége az országúti gyilkosságokban – legalább is olyan értelemben, hogy nem kis szerepük van abban, hogy Romániában még ma is fehér hollónak számítanak az autópályák.

Bogdán Tibor

Infrastruktúrával foglalkozó szakemberek egyértelműen állítják: a romániai gépkocsibalesetek jelentős hányada elkerülhető lett volna akkor, ha az ország korszerű út- és sztrádahálózattal rendelkezne.

Az 1. számú az első

Aligha lehet a véletlen műve, hogy Șerban Huidu éppen a legforgalmasabb, és egyben – talán éppen ezért – a legbalesetveszélyesebb 1. számú országúton karambolozott. Az 1. számú országút – nevéhez illően? – a balesetek számát tekintve is az első. Itt történik ugyanis a romániai gépkocsibalesetek több,

mint egynegyede, azaz a Romániában az utóbbi években jegyzett 26 ezer balesetet okozó gépjárművezető közül 5700 itt járt pórul. Az 5700 karambol közel fele, 2800 baleset pedig éppen a Bukarest-Brassó közötti szakaszon történik, ott, ahol Huidu gépkocsija is balesetet okozott. A „Hó sztrádája néven becézett autópályának az eredeti elképzelések szerint már két éve készen kellene lennie, erről azonban jelenleg még szó sincs. A hét megyét – Ilfov, Prahova, Brassó, Szeben, Fehér, Kolozs és Bihar megyét – átszelő 643 kilométer hosszúságú 1. számú országút legveszélyesebb része Puchenii és Mosnenii község között van, itt vesztette életét a legtöbb ember az utóbbi 12

év során. A 18 komolyabb baleset 8 halottat és 21 súlyos sérültet követelt. Ugyancsak balesetveszélyesek a posadai szerpentinek, de a Felsőtömös és Brassó közötti útkanyarok is – itt okozott a hét végén tragikus kimenetelű balesetet Huidu is.

Tények és statisztikák

Bár a sajtó szinte naponta ad hírt gépkocsibalesetekről, a közúti rendőrség szerint ezek száma csökkenőfélben van. Így például, bár az idei év eddig eltelt időszakában már 7113 súlyos karambol történt, ez még mindig 35-tel kevesebb a 2010 hasonló időszakában jelzett baleseteknél. Ráadásul a közúti balesetek eddig ugyan 1530 ember halálát követelték, a statisztikákban ez azonban 275 fős csökkenést jelent a tavalyi év első kilenc hónapjához viszonyítva. A közúti balesetek tavalyi halálos áldozatainak száma pedig 15 százalékkal volt kisebb 2009-hez képest.

Ezzel együtt a közúti balesetek 100 000 lakosra jutó halálos áldozatainak száma szempontjából Románia európai viszonylatban még mindig az „előkelő” 3. helyen áll 13 halottal. A fekete listát Lettország vezeti 22 halálos áldozattal. A lasjrom túlsó végén Németország áll, ahol 100 000 lakosonként csupán 5,5 halálos áldozatot szednek a közúti karambolok. A Bukarest-Brassó autópálya építése 2004-ben indult be, egyidőben az észak-erdélyi sztráda Bechtel által felvállalt munkálataival. Hét esztendő elteltével azonban jelenleg még mindig csak a Bukarest-Ploiești közötti útszakaszon folynak a munkálatok, amelyek – az építő ki tudja hányadik időpontjának megfelelően – idén év végén zárulnának le. A sztráda átadása rendkívül fontos lenne, hiszen szakemberek szerint a túlsúfolt 1. számú országút napi 35-37 ezer gépjárműre becsült forgalmának jelentős részét átvállalhatná.

Abban, hogy a sztrádaépítés Romániában két évtizede egyhelyben topog meghatározó szerepük van a nem országos, hanem párt- és csoportérdekeket képviselő szakminisztereknek – gyakorlatilag az egész román politikai osztálynak, amely az infrastruktúra fejlesztését feláldozta a politikai csatározások oltárán – nem egyszer a

kenőpénzek kedvéért. Akár azt is mondhatnánk, hogy az „országutak gyilkosai” részben maguk is áldozatok: a politikusok áldozatai.

Az összesen 137 kilométer hosszúságú Bukarest-Brassó szakasz kivitelezésére a Miron Mitrea által vezetett közlekedési tárca eredetileg az osztrák Strabag, a francia Vinci és az izraeli Ahstrom Roichamnn cégnek adott megbízatást. Csakhogy az öt követő miniszter, Gheorghe Dobre 2005-ben máris felmondta a megállapodást, arra hivatkozva, hogy a Bukarest-Ploiești, Ploiești-Comarnic és Comarnic-Brassó szakaszokra felbontott szerződés nem előnyös a román állam számára.

A döntés nyomán a Bukarest-Ploiești sztráda építését két útszakaszra bontották le. A Bukarest-Moara Vlășiei közötti út építését a JV Pizzaroti és a Tirena Scavi cégre bízták, míg a Moara Vlășiei-Ploiești sztrádarész a hazai „aszfaltkirályok” – pontosabban Dorinel Umbrărescu Expedition UMB, és Tehnostrade, Costel Cășuneanu Pa&Co International, Dan Besciu Euroconstruct Trading 98 – cégeinek jutott.

Am ez a lépés sem bizonyult sikeresnek, ezért az újabb közlekedési tárcavezető, Anca Boagiu tavasszal arra kényszerült, hogy figyelmeztesse az „aszfaltkirályokat”: ha nem hozzák be a lemaradást, és év végén nem adják át a rájuk bízott útszakaszt, akkor felmondja a velük megkötött szerződéseket.

Fenyegetését alighanem be kell majd váltania, mert például a Bukarest-Moara Vlășiei szakaszon egyelőre megoldhatatlan gondot jelent az érintett területek kisajátítása. Az értékű fizetendő pénz ugyanis meghaladja a sztrádaépítés költségeit. Előbbi ugyanis 290 millió eurót emésztene fel, míg magukra a munkálatokra csak 200 milliót kellene fordítani.

Emellett a Ploiești-Comarnic útvonal esetében a szakminisztérium még csak meg sem kezdte a verseny tárgyalásokat. A legköltségesebb szakaszt, a Comarnic-Brassó közötti sztrádát pedig – derűlátó becslések szerint is – a legjobb esetben is csak 2016 végére tudnák átadni a forgalomnak, ezt is csak akkor, ha a közlekedési tárcának sikerül beruházókat találjan. ◀

Fenyegeti-e Líbiát az „irakizálódás”?

Közeledik a nap, amikor az észak-atlanti szövetség bejelentheti, hogy befejezi műveletét Líbiában, de pontos dátumot egyelőre még nem lehetséges mondani – közölte e hét kedden a NATO egyik szóvivője.

Gy. Z.

Carmen Romero szerint az elúzott vezetőhöz, Moammer el-Kadhafihoz hű erők még mindig bizonyos veszélyt jelentenek a polgári lakosságra, jóllehet az ellenzékkel folytatott harcok már csak kis területre korlátozódnak. Az ENSZ-felhatalmazás alapján folyó NATO-művelet befejezésének határidejét a szövetség többször meghosszabbította, de illetékesei már korábban jelezték, hogy „egy órával sem folytatják tovább a szükségesnél”.

Káosz köszönt-e be?

Kadhafi még nincs meg, de a legfontosabb kérdésnek már az látszik, hogyan lehet elérni, hogy ne süllyedjen véres káoszba az ország úgy, ahogy az Irakban történt. A biztonság megteremtése – részben a korábbi apparátus felhasználásával – a Bengáziban bevált módszerek folytatása és a gazdaság talpra állítása lehet a kulcskérdés, hogy két év múlva ne csak onnantól továbblapozzon mindenki, ha azt olvassa: már megint bomba robbant Tripoliban.

Mennyi az esélye annak, hogy Líbia irakizálódik? – kérdezte az *Al-Arabija* tévé műsorvezetője a líbiai Átmeneti Nemzeti Tanács egyik szóvivőjét élő adásban. A 2003-ban kirobbant iraki háború ugyanis számos más következménye mellett új szóval is gazdagította az arab nyelvet. Az irakizálódás azt jelenti, hogy egy elvileg felszabadított országra káosz és polgárháború zúdul.

Egy fontos dolgot ezzel kapcsolatban máris leszögezhetünk: Líbiában a nemzetközi erők nem folytatnak szárazföldi harcokat, kizárólag légitámadásokat intéznek (intéztek) a kormányállások ellen, hogy így támogassák a felkelők küzdelmét. Azaz: Líbiában eleve polgárháború tört ki, és a NATO ezekbe a harcokba avatkozott be. S bár a háborúnak még koránt sincs vége, Kadhafi pedig egyelőre nemhogy nem fogták el, de az sem tudni, körülbelül hol van, az események egyértelműen olyan szakaszba jutottak, amikor a legőbket az érdekli: mi lesz ezután? A nyugati világnak is óriási kudarc lenne, ha véres káosszal végződne a beavatkozás.

Felkelők Kadhafi szülővárosának határában. Hamarosan Szirt is a kezükre kerül

Kadhafi a háttérből

Négy forgatókönyv is elképzelhető. Az első: Kadhafi ugyan elveszítheti a hatalmát, bőven maradhat azonban még ereje, hogy az országnak olyan részén húzza meg magát, ahol a hozzá hű rétegek vannak többségben, és onnan irányítva destabilizálja az új rendszert, hosszú távon is gondot okozva. Az új vezetésnek számolnia kell tehát azzal, hogy elhúzódo ellenállással találja magát szemben. A hangsúly ezért azon van, hogy mennyire lesznek képesek biztonságot teremteni. Ha pedig most lerombolják a teljes államapparátust, a rendőrséget, minden biztonsági erőt, akkor sokkal könnyebben süllyedhet káoszba az ország.

A második lehetőség: a líbiaiak egymásnak esnek. Az ország társadalmának szerkezete erősen klán- és törzsi alapú, ami könnyen táptalaja lehet a jövőbeni háborúskodásnak. Ráadásul a felkelők vezetése, az Átmeneti Nemzeti Tanács maga is megosztott, és arra sem tudtak választ adni, ki és miért öltesse meg katonai vezetőjüket. Összességében viszont az eddigi tapasztalatok alapján – hiszen Bengáziban már szinte a forradalom kezdete óta kormányként működik az Átmeneti Tanács – az derült ki, hogy alapvetően fenn tartani a rendet, a rendkívül nehéz körülmények között is. Törésvonalak léteznek ugyan, és idővel akár éleesebbé is válhatnak, de arra is képesek az eddigi ellenzéki erők, hogy együttműködje-

nek. Az ígérek szerint fél éven belül kész lehet az új alkotmány, 240 napon belül pedig jöhetnek az új választások, ami nagyon gyors ütemnek hat a 42 éves egyeduralom után. Kétségtelenül látszik azonban a törekvés, és ha nem megy minden tökéletesen, ilyen helyzetben egy kis csúszás is beleférhet.

Az ásványi kincs átka

A harmadik forgatókönyv: a külföldi beavatkozás okozta bajt. Az egyik legfontosabb kérdés éppen az: mennyire kell ebbe egyáltalán beleszólnia a világ többi részének? A NATO-akció tavaszi megindításakor kizárták, hogy szárazföldi csapatokat is bevesse, ami mindenképp sze- rencsés a folytatásra nézve. Ha ugyanis muszlim földön

nyugati csapatokat állomásoztatnak, az jellemzően terrorizmushoz vezet, ez pedig további nyugati jelenléthez, ami viszont tovább erősíti a terrorizmust. Ezt az ördögi kört most jó eséllyel el lehet kerülni. A háborút a nyugati hatalmak nem is próbálják sajátjuknak beállítani.

A negyedik eshetőség: az olaj inkább lesz átok, mint áldás. Líbia olajmezői óriási lehetőséget jelentenek ahhoz, hogy az új rendszer működni tudjon. A feltételek adottak, hogy a gazdaság virágozni kezdjen. Az olajtermelés teljes visszaállításához ugyan még szükség lehet akár egy évre is, de előbb-utóbb helyreállnak a dolgok. Számos példa van azonban arra, hogy valamely ásványkincs bősége végül nem gazdagságot, hanem háborút és a gazdaság más részeinek tönkremenetelét okozza. Még ha nem is indul háború az olajmezők birtoklásáért, de ha túlságosan egyoldalúan az olajexportra rendezkedik be az ország, káros hatásai lehetnek. Erős az összefüggés aközött, hogy mennyire alárendelt egyetlen árunak valamely ország gazdasága, és milyen kevésbé demokratikus az ország rendszere.

Végezetül egyetlen megjegyzés, szómagyarázat. Ha forradalmi helyzetben pozitív célokért folynak a harcok, felkelőkről beszélünk. Ha azonban negatív célokról van szó, lázadásról. Sajnos a híradások gyakorta keverik a két fogalmat. ◀

Lap-top

A nap címe. Mennyivel vásárolja meg a nyugalmát Boc a törvényhozásban, *Adevărul*

Magyarázat. Az „ajándék” – 300 ezer lej (mintegy 75 ezer euro) fejenként – beruházásokra fordítható a saját kollégiumokban; cserében a koalíciós pártok tagjai biztosítják, hogy gyorsan átvizslik a parlamenten a 2012-es évre szóló állami költségvetés törvényét. (Ennek tervezetét rövidesen véglegesítik a kormányban.) Meg kell mondanunk, hogy az ilyen „lekenyerezés” sok helyen szokásos, a koalíció tagjainak amúgy is ille né megszavazni a törvényt – ehhez képest tehát az öszszeg nem is nagy, és semmi baj nincs, ha például iskolák, múzeumok, tatarozására fordítják.

Ki emlékszik még rá? Nem egy év múlva, akár most... Ki tudja akár az igazi nevét. Eláruljuk: Petre Constantinescu, született 1924 augusztus 23-án. A legtermékenyebb román drámaírónak tartják, valóban nem semmi, hogy 140 (!) darabot írt. Közeledünk a megfejtéshez, ha elmondjuk, hogy 1993 és 1994 között a román közszolgálati televízió elnöke volt; s bár nem vált tagjává semmilyen pártnak, bevallottan Ion Iliescu hűséges hívének vallotta magát. A *Jurnalul național*ban akadt meg a szemünk a címen, miszerint az Írószövetség közleménye halálát „pótolhatatlan veszteségnek” nevezi. Nyolcvanhét éves korában elhunyt Paul Everac.

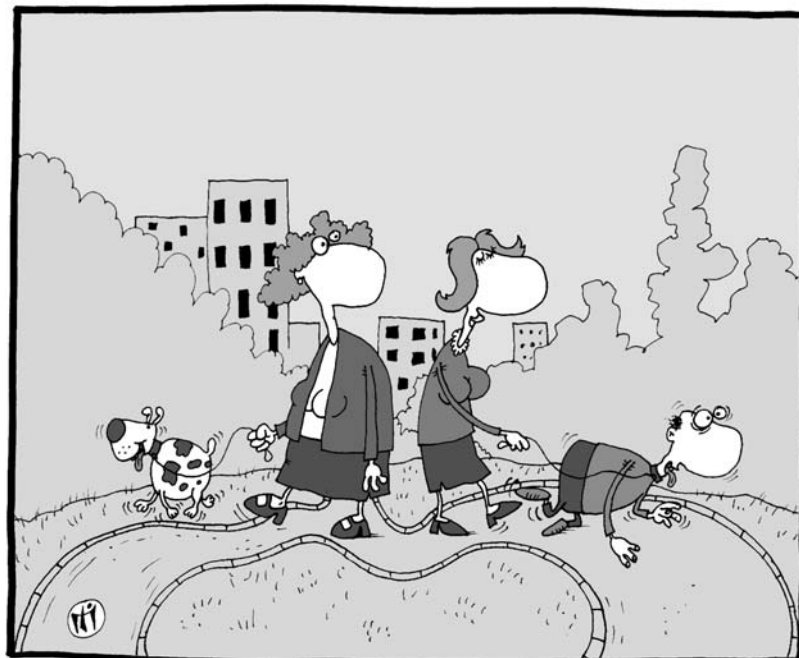
A kultúra odaadást követel. Ion Barbu karikatúrája a *Cațavencii*-ben a kultúra elhivatott terjesztőiről szól. Azt mondja egy alak a másíknak: „Alig várom a választásokat, hogy lássam, amint Baconschi könyvekkel teli vödöröskéket osztogat...” Vagy i-Konokat!

A nap állhíre. Tőkés László kezdetben tagadta, de a térfigyelő kamerák kétségtelenül igazolták: az Európai Parlament elnöke álruhában odaosont Sógor Csaba képviselő irodájára, erőteljesen megnyomta a csengőt, majd szélvészgyorsan elfutott. Az Európai Parlament elnöksége értetlenül áll az eset előtt. Sógor Csaba a sajtónak azt nyilatkozta: a felebaráti szeretet és a megbocsátás szelleme nem engedi, hogy eljárás indítását kérje a volt püspök ellen, egyébként is, a csengő ki volt kapcsolva.

Minden napra egy mondás

„A világban mind riasztóbb méretű a gondolkodásra való restség.”
Henri Wald

Házi kedvencek

Horváth István

Békejobbok

De vajon hogyan lehetne visszahívni Kraszint? Szent ember! Sok minden mentünk át együtt, sok olyan közös titkos akciónk volt, ami, ha kitudódna, tragikus következménnyel járna. Kraszinnal mindig nyíltan megvitathattunk bármit.

Jó barát... Nevezük annak?

Kétélű fegyver ez a megszólítás. (Lenin csak kivételesen alkalmazta, különlegesen fontos leveleket kezdett a barátság emlegetésével, és csak olyan esetben, ha nélkülözhetetlen embert akart megnyerni.)

Milyen ostoba módon szólalkoztak össze 1909-ben! (...)

Egy-egy veszekedés után Lenin nem szokott Canossát járni: alázkodjon meg a másik! De Kraszint pótolhatatlan és igen eredeti ember, bármely európai országban kiváló miniszterelnök lenne, és ráadásul bármilyen titkos ügyletben kiváló közreműködő. Kraszint az egyetlen olyan ember, akinek Lenin kész elsőként békejobbot nyújtani. (...) Egy hónapon át hiába várt Lenin Kraszint. Neki kell tehát lépnie. El fogja küldeni Carszkoje Szelóba Szasa Kollontajt.

És mit tesz isten, Kraszint egy versikét küldött a *Pravdának*. Az is lehet, hogy ez a klapancia fabatkát se ér, de bizonyára van jelzés értéke. Holnap meg kell jelennie! Mint a gaz, úgy terem a vers, olyan lélekből is kivirágzik, amelyről igazán nem gondolnánk: a vasember Kraszint költő lenne? Dehogy! Csatlakozik a győztesekhez, megvan a magához való esze.

Ínessa pedig végül mégis megjelent egy konferencián. (...)

És tüstént összeszóalkoztak... Kétélű fegyver a „barát” szó. De vissza fog térni ő is. Nem tűnhet el.

Alekszandr Szolzsenyicin: Lenin Zürichben.
Fordította N. Sándor László

Vasököl

Lehet, említettem már: kicsi, de fontos utcában lakunk. Fontos intézmény működik egyik épületében, ami terhesen biztonságossá teszi hétköznapjainkat. Néha azt mondom: biztonságunk 99 százalékát szívesen elajándékoznánk. Persze, ha rajtunk múlna! Nos, a tömbházunk előtti járdán (csak a tömbházunk előtt!) évek óta kocsik parkolnak, mi senkiházi gyalogosok pedig gyermekeinkkel együtt az úttesten közlekedünk, nem egyszer a száguldó autók veszélyének kitéve. Egy éve megelégtünk, kérvényt írtunk a rendőrségnek, hogy tiltsa be járdánkon a parkolást, ugyanúgy, mint a fontos intézmény előtt! Le a kalappal, derék forgalomóreink egy hét múlva már kirakták az x-szel áthúzott táblákat. Pár napig félig üres lett a járda, mert néhány jogkövető autós komolyan vette a tiltást, aztán mintha mi sem történt volna, visszaállt a régi rendtelenség.

Ne vegye ezt panasznak az olvasó, csupán tényközlésnek, hisz nem lógunk ki a sorból. Szatmárnémetiben számtalan olyan tiltó tábla van, amelyet legtöbbször nem tartanak be, az országban pedig, mint fű a réten! Nyilván, nem csak a közlekedésben.

Egyelőre ennél maradvá, az ésszerű tiltások (parkolás, megállás, sebességkorlátozás stb.) be nem tartásának következménye tragikus. A lakosság számára arányához mérten Románia vezet az európai közúti balesetek listáját, évente közel 2500 személy (egy nagyobb község teljes népessége!) veszt életét a megállíthatatlan kerek miatt. De autósaink rekorderek több ország, így Magyarország külföldiek által elkövetett karambolaikban is. Több mint laza a közlekedési morál. Például azért, mert pénzért is lehet hajtásit vásárolni, s pár száz euróért nagyobb ügyekben is szemet hunynak a rendőrök. A múltkoriban bejárta a sajtót az a hír, hogy egy avasi aranyifjút „ártatlan emberek halálra-gázolása után nem tartóztattak le”, hanem engedték Németországba, ahol „jobb orvosi ellátást kap”.

Egyes törvénysértéseken már csak nevetni tudunk. Például azon, hogy nem csak falvakon, de Bukarestben is lakodalmas sátrat lehet emelni az országút közepén. (Láttuk, több román TV-adón!) S a helyi hatóságok engedélyt adnak rá, mert amikor a nép mulat, akkor nem számít semmi más, mivel kell a nép szavazata!

Persze, fejétől büdösödik a hal: ha odafent mindent lehet, idelent miért ne lehetne? Lehet lopni, csalni, hazudni, s nem megszavazni a parlamentben a kulturális autonómiát is tartalmazó kisebbségi törvényt, annak ellenére, hogy az alkotmány mellett koalíciós szerződés kötelezi a feleket. Ezt a sok lazaságot már csak az Erdélyi Magyar Néppárt vasökle tudja megszüntetni! Mert munkás ököl, vasököl, oda út, ahová köll!

Sike Lajos

Szemünk előtt a bűn...

Az utóbbi időben sokat foglalkoztam a saját bevallása szerint Kolozsvárt született, majd Isztambulban az első török nyomtatványokat megjelentető Ibrahim Mütefferikával. A nyomdászról, diplomátárol megtudtam, érzékeny követője volt kora politikai és társadalmi eseményeinek és nem utolsó sorban fontos kérdéseket tematizáló gondolkodó is, akinek szellemisége máig hat. No nem szülőföldjén, hanem választott hazájában. Ibrahim Mütefferika 1732-ben megjelent, *Az ész érve a Nemzetek Politikája részére* című művében egy, a muszlimokat azóta is foglalkoztató kérdést tett fel: hogyan lehet az, hogy a nyugat-európai nemzetek, amelyek olyan gyengék voltak a muszlimokhoz képest a múltban, a modern időkben

akkora területekre terjesztik ki hatalmukat.

Mütefferika frappáns választ ad: a nyugatiak számára a racionális alapon nyugvó törvények és szabályok az irányadók.

Törökország tanult Mütefferika felisme-

réséből, s az eredmények láthatóak is. A török gazdaság, politika sikeres, a társadalom korszerűsödik. Aminek az ellenkezője mondható el Romániáról. A hanyatlás oka Mütefferika diagnózisában: a racionális törvények és szabályok áthágása, a hatóságok és a törvényszegők cinkossága a társadalom korhadásához vezet.

Mindez egy túlságosan is mediatisált eset kapcsán jutott eszembe, amelynek azonban van néhány – mások által eddig le nem vont – tanulsága. A történet mondhatni szokványos: a szórakozóhelyen megverték egy fiatalot, aki az orvosok nemtörődömsége miatt belehalt sérüléseibe. Sokszor megesett ez már. Az is, hogy a gyilkos(oka)t futni hagyták a rendőrök vagy felmentette az igazságszolgáltatás. A giurgiui gyilkosság viszont rávilágított a hazai társadalom állapotára.

Minden oly szépen kezdődött! Egy huszonhárom éves afroamerikai srác, aki 1,90-es magasságával túl alacsony az amerikai kosárlabda bajnoksághoz, elszegődött a Duna parti városba havi ezer euróért. Néhány hete lelkesen mesélte a sportújságíróknak –

akik felfigyeltek játékára –: a kosárlabdának köszönheti, hogy nem vált belőle bűnöző, s családját is el tudja tartani abból a pénzből, amit álmai országában, Romániában keres itt is szeretne maradni örökre...

Aztán következett a bajnokság egyik legjobb gárdája elleni hazai győzelem, amelyet a szórakozóhelyre ment megünnepelni. Tánc közben egy lány fejébe nyomta sapkáját, amire a lány kísérőinek csoportjából egy férfi kikérte magának ezt a viselkedést. Az amerikai kosaras angolul válaszolt: Ő nem tud románul! Ez rettenetesen felbőszítette támadóját – aki ahhoz a nemzedékhez tartozik, amely azon nőtt fel, hogy aki román kenyeret eszik, az beszéljen románul – egy jobb horggal leterítette a kosarast. Állítólag a táncparketten állók körbefogták az összeesett sportolót, és rugdosták a fejét. A szórakozóhely térfigyelő kamerái éppen nem működtek... Negyedórát feküdt eszméletlenül, mire a mentők kiérkeztek. A jelenlevők azt hazudták, hogy berúgott. A sürgősségi kórház orvosai vért nem vettek, pedig így megállapíthaták volna: semmit sem ivott a

A legnagyobb baj a társadalom közömbössége: senki sem avatkozik közbe...

kosaras, vérrög képződött az agyban, amely halálos is lehet. Négy órán át magára hagyták! Majd csak magához tér a részeg disznó – gondolták Hippokratész eme tudásban és emberségben elcsökevényesedett utódai.

Mire észbe kaptak, késő volt. A sajtó derítette ki, hogy a gáskatagok valójában egy Giurgiu-szerte félt bűnbanda tagjai. Őket azonban azonnal kipártolta a város rendőrpáncsnoka! Nem alvilágiak ők, csak népes a családjuk, szerencsejátékokkal és uzsorával foglalkoznak – mondta felhőtlenül.

A történetben tetten érhető a hazai társadalom minden rákfeneje. A másság (más bőr szín, más nyelv) iránti türelmetlenség, az inkompetencia (az orvosoké), a hatalom és az alvilág összefonódása, a korrupció. De a legnagyobb baj a társadalom közömbössége, senki sem avatkozik közbe, még csak nem is beszél a bűnről, amely a szeme előtt játszódik le.

Ha a romániai társadalom továbbra is közömbösen túri, ami az egészségügyben, a rendőrségen, az igazságszolgáltatásban, a politikában történik, akkor elsüllyed, mint az Oszmán Birodalom. És az Atatürkök ezerévből egyszer születnek.

Ambrus Attila

Új szelek fújnak a román postánál

Totka László

► „Megkötötte a lakásbiztosítást? Hát a kötelező gépjárműbiztosítást? Mert ha nem, most már nálunk is megteheti” – fogad széles mosollyal a máskor mindig mogorva tisztviselő a sarki postahivatalban. Meglepődésünket látva megmagyarázza: a szokásos szolgáltatások mellett a Román Posta immár sokminden egyébvel is foglalkozik: biztosításkötés mellett lottószelvény-árússal, koncertjegyek és különböző egyéb rendezvényekre szóló belépők forgalmazásával, gyorsfutár-szolgáltatásokkal.

És a szolgáltatások bővítése minőségi ugrást is jelent: aki az utóbbi időben belépett egy postahivatalba, maga is tapasztalhatta, hogy az alkalmazottak

szembetűnően figyelmesek, a kifizetendő számla mellé kedves mosoly is jár. Az egykor bélyegzőfoltos pulatok is „ügyfélbarátibb” szelídültek, színes szórólapok és plakátok ajánlják az új szolgáltatásokat.

Lefaragás és bővítés

A minőségi váltást a számok is igazolják: idén augusztusban mintegy 600 ezer lejes nyereségről számolhattott be a Román Posta, amely az utóbbi években elsősorban a tetemes veszteségek felhalmozása miatt került a figyelem középpontjába. Bár piaci megfigyelők szerint az elkövetkező hónapokban a profitmutatók nem lesznek ennyire pozitívak, a tapasztalat azt mutatja: valami mégis mozdulni látszik a vállalat házatáján.

„Amint megszűntek azok a mindennapi költségek, amelyek generálták a veszteséget, egyik napról a másikra pozitívvá válhatott a mérleg. Persze a posta veszteségeit nemcsak a kiadások generálják, hanem jövedelmeinek csökkenése is, tehát növelni kellett a bevételeket, és ez csak új szolgáltatásokkal lehetséges. Ugyanakkor a polgárok kiszolgálásán, a minőségen is kellett és még mindig van mit csiszolni” – nyilatkozta lapunknak Moldován József távközlési államtitkár. A vállalat sajtóközleménye szerint 441 millió euróval sikerült lefaragni a kiadásokat.

Szabó István, a posta Hargita megyei igazgatója az ÚMSZ-nek elmondta: alapos elemzéseket követően úgy vonták össze, szervezték újra a veszteséges alegységeket, hogy minél hatékonyabban

tudjanak működni. „Egy brókercegen keresztül megkezdtük a biztosításkötéseket, legyen az autó-, lakás-, kötelező és fakultatív biztosítás, de érvényes ez az utazási, illetve egészségügyi biztosításokra is. Ezenkívül lehetőség adódik valutaküldésre az ország területén belül, vagy külföldi csomagküldésre is” – magyarázta Szabó, aki szerint a cég sokkal nagyobb hangsúlyt fektet a gyorsposta-szolgáltatásokra csaktúgy, mint az alkalmazottak képzésére.

Szigorú ütemterv

A reformfolyamat felgyorsításában szerepet játszik az is, hogy 2013-ig meg kell valósulnia az ágazat teljes liberalizációjának, így a jelenleg még monopolhelyzetben levő vállalat idejekorán át kell álljon egy új üzleti modellre,

ha versenyképes akar maradni. Az állami kézben levő vállalat megreformálásának szükségessége része volt a a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) kötött készenléti hitelmegállapodásnak is. Az IMF-szerződésnek a postára vonatkozó követelményeit a jelek szerint a kormány is komolyan vette. Az alkalmazottak tiltakozása ellenére sikerült majdnem teljességgel végigvinniük a postai egységek számának radikális csökkentését: az átfogó karcsúsítás során idén októberig 7100-ról 5846-ra „olvadt” a kirendeltségek száma mindössze egy év alatt. (Az IMF-megállapodás szerint év végéig nem létezhet 5800-nál több egység.)

A Román Posta ráadásul az első közé került azon állami cégek listáján is, amelyekben – valutaalapi „unszolásra” – a magánszfé-

rából érkező menedzserek segíthetik az átszervezési folyamatot. Ehhez most közelebb kerülhet a vállalat, miután – a Mediafax minap közölt kormányzati információi szerint – az állam kész átadni postai részvényeinek 34 százalékát egy olyan befektetőnek, amely vállalná a veszteséges vállalat feltőkésítését. A posta részvényeinek 75 százaléka jelenleg a Távközlési és Információs Társadalom Minisztériuma, fennmaradó 25 százaléka pedig a Proprietatea Alap tulajdonában van.

A Pénzügyminisztérium adatai szerint a Román Posta 2010-ben 1,37 milliárd lejes forgalmat bonyolított, ugyanakkor nettó veszteségei elértek a 121 millió lejt. A *Ziarul Financiar* ezt megtoldja azal, hogy a veszteségek az utóbbi két évben 300 millió lejre emelkedtek. ◀

Székely mézesmadzag a bukaresti IndAgrán

Farkas István

► Ökörpecsenye, mézescsiga, méz- és viasztermékek, vadhúsból készített élelmiszerek, biomustár, pityókás házikenyér, almálé és szilvapálinka hívogatja a Székelyföld-standra a Bukarestben zajló IndAgra nemzetközi agrárvásár látogatóit. Nézelődőkből már a kora délelőtti órában sem volt hiány tegnap, a Romexpo épületcsoport fő sétányán felszerelt hat fabódé és öt sátor előtt többen is érdeklődtek a fővárosban kiállított és eladásra kínált hagyományos székely termékek iránt. Volt, aki csak kóstolgatta a fopiszkálóra tűzött sajt-, szalonna-, sonka-, illetve kolbászdarabokat, de akad, aki az árusok örömeire pénzárcajába is belenyúlt, és megtöltötte bevásárlószatyrárt székely ínycsiklásokkal.

Tolongás volt a mézescsogácsát kínáló standnál is. „Ha reggel veszik, egy lejjel olcsóbb, mint délután” – ajánlotta a kézdívasárhelyi

Farkas Magda. A kis házikókat, autókat, szívecskéket, lovacskákat valóságban szétkapkodták az IndAgra fő kiállítótere felé igyekvő látogatók, akik hosszú percekben keresztül időztek a három székely megye 15 termelőjét felvonultató, a Romexpo fő sétányán található „székely soron”. „Nincs az az érzésem, hogy idegenkednének termékeinktől csak azért, mert nem vagyunk románok. Sőt. Egyesek nagyot néznek, amikor románul szólalunk meg és kikerekedett szemmel kérdezik: a székelyek tudnak románul?” – meséli érdeklődésünkre egy Kovászna megyei termelő.

„Bukarest közelebb van Székelyföldhöz, mint Budapest, ahol amúgy már várják és nagy mennyiségben vásárolják a székely termékeket. Éppen ezért szeretnénk, ha Bukarestben is piacra találjanak portékáink” – indokolta részvételük fontosságát az idén nemzetközivé avaszsált agrárvásáron Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának

Borboly Csaba és Tánczos Barna bíznak a székely termékek piacának kiszélesedésében. Fotó: Tofán Levente

elnöke elmondta, már látott olyan Ilfov megyei cégeket, amelyek székely címkével el látott termékeket állítanak elő, ami egyértelműen azt jelzi, hogy ezeknek a termékeknek presztízse van a ro-

mán ember, hanem tiszteljük egymást” – fogalmazott Borboly Csaba, aki szerint az IndAgrához hasonló vásároknak diplomáciai szerepük van. Mint elmondta, a talványi sikeres részvételen előnyös üzletek születtek, és a román élelmiszeripar részéről is pozitív változás érzékelhető.

„Valószínű, hogy több év munkájára és óriási erőfeszítésekre van szükség, hogy mindenki megszokja és tudatosítsa azt, hogy ezek minőségi termékek, annak ellenére, hogy hazaiak, ráadásul külön jellegzetességük, hogy magyar vidéken készültek. Ehhez azonban a minisztérium és a három székely megye különböző támogatásokkal évről évre hozzá kell járuljon” – nyilatkozta az *Új Magyar Szónak* Tánczos Barna. A mezőgazdasági minisztérium államtitkára hangsúlyozta, a standokat és a termékek szállítását a minisztérium biztosítja, ezáltal járulva hozzá a székely termékek népszerűsítéséhez. ◀

HIRDETÉS

► Október 20–31. között
NÉPSZÁMLÁLÁS
zajlik Romániában

► Ön nyilatkozhat családtagjai etnikumáról, anyanyelvéről és vallásáról, akkor is, ha ők nincsenek otthon. Az előírás egyaránt vonatkozik azokra, akik külföldön vagy az ország más településén tartózkodnak, vagy éppen dolgoznak, iskolában vannak, vagy bevásárolni mentek.

Ragaszkodjon ahhoz, hogy a kérdező család- és háztartástagjai nemzetiségét is rögzítse, hisz ez törvényes kötelezettsége!
Ha erre nem hajlandó, ne írja alá az űrlapot, kérje, hogy beszélhessen a felülvizsgálóval, és mindenképpen jelezze az esetet az RMDSZ-nél.

Vállaljuk magunk és családtagjaink magyarságát!

► Bővebb információk: www.nepszamlalas.ro zöld szám: 0800-802009

► Október 20–31. között
NÉPSZÁMLÁLÁS
zajlik Romániában

► A külföldön tartózkodók jelentősen növelhetik a magyarság számát. Az ország népességébe csak azok számítanak, akik ideiglenesen vannak távol („temporar absent”).

Ha Ön úgy emlékszik, hogy külföldön élő családtagjai az utóbbi 12 hónapban itthon is tartózkodtak, hazalátogattak, őket mindenképpen rögzítse a G és P űrlapon, ideiglenesen távol lévő személyekként.

Regisztráljuk külföldön tartózkodó családtagjainkat!

► Bővebb információk: www.nepszamlalas.ro zöld szám: 0800-802009

Súlyosbodik a fűtéskrízis

Baloga-Tamás Erika

► Az ígérekkel ellentétben tegnap sem nyitották ki azokat az óvodákat Balánbányán, amelyekben szén-szűnetet rendeltek el a múlt héten. Zárva van a kisváros valamennyi tanintézménye. Két napja a város egyetlen liceumára, a Liviu Rebreanu középiskolára is lakat került a hideg miatt. A múlt héten szülők és gyerekek egy csoportja a polgármesteri hivatalba is ellátogatott, hogy az érintettek így tiltakozzanak az áldatlan állapotok ellen és az illetékesek sürgős közbenjárását kérik. „Már a rövidített program sem jelentett megoldást, mert az elmúlt napokban -8, -10 fok volt, kénytelenek voltunk hazaküldeni a gyerekeket az iskolából, óvodából, a jelenlegi helyzet tényleg nem tartható” – nyilatkozta lapunknak Nyisztor Imre, Balánbánya alpolgármestere. Háromezer gyerek és fiatal van kényszer-szűneten, mert az oktatási intézmények tetemes tartozást halmoztak fel. Az alpolgármester sem tudja még, mikor indulhat el a fűtés, hasonló gondokkal évek óta küzd a város. Ladányi László Zsolt megyei alprefektus korábban lapunknak azt nyilatkozta, 40 milliós gyorssegélyt kap Balánbánya. A helyi önkormányzatot az illetékes arra biztatta: a gázszámlákat bankkölcsönből egyenlítsék ki. „A kormánytól kapott segély még nem érkezett meg, de számítunk rá, mint ahogy a Hargita Megyei Tanács által ígért 20-30 ezer lejes támogatásra is” – hangsúlyozta az előjáró, aki elmondta, hiába kértek kölcsön fűtésszámlára a bankoktól, nem kaptak, mert a pénzügyeztetek csak a fejlesztésekhez biztosítanak fedezetet. A politikus a kialakult krízishelyzetet azzal magyarázza, hogy a helyi költségvetésbe nem érkeztek be a város kintlévőségei. „A bánya például 1 millió 800 ezer lejjel tartozik, és további bevételeinket sem kaptuk meg. Ha nekünk fizetnének, mi is pontosan teljesíthetnénk a kötelezettségeinket” – hangsúlyozta Balánbánya alpolgármestere. ◀

Lombikbaba-premier

ÚMSZ

► Megfogant az első „államilag támogatott” lombikbaba – jelentették be tegnap a temesvári humánreprodukciós központ vezetői. Az embrió annak a lombikprogramnak a „gyümölcse”, amelyet az Egészségügyi Minisztérium indított el júniusban. Az örömteli hírt a sikeres mesterséges megtermékenyítést irányító dr. Florin Dorneanu közölte. A szakorvos elmondta: további négy nő esetében végezték el a beavatkozást, de tegnap még nem tudták megmondani, hogy esetükben létrejött-e a terhesség.

Az elmúlt hónapban 138 pár kérését hagyta jóvá az Egészségügyi Minisztérium a lombik programban való részvételre: fél év alatt közel ötszáz folyamodványt iktattak, de csupán 330-at hagytak jóvá. Több dossziét azért utasítottak el, mert a kérelmezők nem tartották be a lombikprogramot szabályozó 2011/65-ös miniszteri rendelet előírásait (amely a gyermekvállaló egészségi állapotára és jogállására vonatkozó kritériumokat tartalmazza). A tervek szerint 800 házaspár kaphat jelentős segítséget: a szaktárca által lombikprogramra elkülönített keret 4 millió lej. Egy beavatkozásra 6150 lejes támogatást fordítanak: 4920 lej jár a megtermékenyítést végző klinikának, és további 1230 lejt fizet a minisztérium, ha a beavatkozás révén gyermek születik. A programra nyolc klinikán lehet jelentkezni: Bukarestben, Brassóban, Iași-ban, Kolozsváron, Nagyszébenben, Temesváron és Marosszentgyörgyön.

Egyre több a segélykérő

„Valóban sokat jelent az állami támogatás, mert ha valaki önerőből szeretne nekilátni egy lombikprogramnak, több ezer eurót is elkölthet addig, amíg a kívánt beavatkozásig eljuthat, és nem garantált a siker” – nyilatkozta lapunknak Mihai Fărcaș

Az állam támogatta, Florin Dorneanu „teremtette” az első lombik terhességet

brassói nőgyógyász. A szakorvos naponta találkozik olyanokkal, akik a júniusban elindított miniszteri program iránt érdeklődnek. „Ahogy halad az idő, egyre többen jönnek. Fogalmunk sincs, hova kell fordulni, milyen kritériumok alapján lehet bekerülni, egyelőre csak azt látni, hogy ismertté vált ez az esély, és sokan szeretnék elkapni” – osztotta meg tapasztalatait az orvos, akik a hosszú ideje gyermekre vágyó párok számára azt ajánlja, vegyék fel a kapcsolatot a meddséggel küzdők érdekvédelmi elnökeivel (Asociația S.O.S. Infertilitatea, www.infertilitatea.com). A civil szervezet valamennyi, a programmal kapcsolatos információt az érdeklődők rendelkezésére bocsát. Ritli László egészségügyi miniszter hivatalba lépésekor az érdekvédelmi levélben kérték az új tárcavezetőt: támogassa kiemelten a kormányzati kezdeményezést.

Hosszú az út

„Még nem szántam rá magam a lombikprogramra, és nem is kaptam ehhez szakorvosi ajánlást. A marosszentgyörgyi meddségi klinikán

vizsgálunk ki, az eredmények alapján eldől majd, milyen jellegű beavatkozásra lesz szükség” – nyilatkozta lapunknak egy marosvásárhelyi gyermektelen nő. Elmondta, bár még a laboratóriumi vizsgálatok elején tart, a kiadásai máris megközelítik az ezer lejt. „Egyelőre mi is csak az állapotfelmérésnél tartunk, néhány hormon-szint-vizsgálatot végeztünk el eddig és egy petefészek-analízist, a kiadásaink ötszáz lej körül vannak” – számolt be lapunknak egy sepsiszentgyörgyi házaspár, akik kovászai szakorvoshoz fordultak a gyermekáldás reményében. A megszólalók mindannyian azt mondták: a szakorvosok csak azoknak ajánlják a lombikprogramot, akik valóban rászorulnak. „Úgy érzem, nagyon etikus velem Marosszentgyörgyön, mert minden erőfeszítés arra irányul, hogy amennyire csak lehet, természetes úton legyen gyermekem” – egészítette ki mondanivalóját a marosvásárhelyi megszólaló.

Az utolsó esély

Egy kolozsvári házaspár egyelőre csak külföldi be-

avatkozásban reménykedhet, petesejt-donorra lenne szükségük, ezt pedig a haza jogszabályok nem teszik lehetővé. „Több budapesti és ausztriai klinikán is jártunk már, átestem néhány sikertelen beavatkozáson. Úgynevezett korai klimaxom van, és ezért a most futó lombikprogramra itthon már nem jelentkezhetek. Úgy tudom, már a törvényhozás előtt van a módosítás, ami ezt lehetővé tenné, de döntés még nem született” – panaszkolt a negyvenéves nő.

A kormány szeptemberben valóban elfogadta az ivarsejt adományozásról szóló törvénymódosító tervezetet. A jogszabály szerint csak életben lévő donor ivarsejtjei használhatóak fel a mesterséges megtermékenyítéshez, és ezért semmilyen ellenszolgáltatás nem kérhető. „Valóban nehézkes a jelenleg érvényben lévő jogszabály, több szempontból túl szigorú. Egyelőre az is jelentős lépés, hogy elindult a lombikprogram, reméljük, a továbbiakban további lehetőség nyílik a meddség kezelésére” – mondta lapunknak az Egészségügyi Minisztérium név nélkül nyilatkozó illetékese. ◀

Helyreigazít a statisztikai hivatal

Hírösszefoglaló

► Figyelmeztetésben részesítette tegnap Bihar, Kolozs és Maros megye népszámlálási bizottságait az Országos Statisztikai Hivatal, miután Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke sérelmezte a számlálóbiztosok felkészítésének módját ebben a térségben. Vergil Voineagu, a statisztikai hivatal vezetője levélben válaszolt a szövetségi elnök kifogásaira. Kelemen Hunor azt követően fordult az Országos Statisztikai Hivatalhoz, hogy a három megyében arra utasították az adatrögzítőket, a nemzetiségre, anyanyelvre és vallásra vonatkozó adatokról csak a kérdezőskor jelen lévő személyek nyilatkozhatnak. A szövetség elnöke emlékeztetett: az érvényes jogszabályok szerint a távol lévő személyek esetében a háztartás jelen lévő tagjai által bejelentett etnikai hovatartozást kell rögzíteni. Az Országos Statisztikai Hivatal vezetője biztosította az RMDSZ elnökét, hogy a kérdezőbiztosok mindenhol írásban megkapják azokat a szükséges információkat, amelyek kizárják a szabályzat téves értelmezését, és lehetővé teszik azt, hogy a népszámlálás eredményei a lehető legpontosabbak legyenek. Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke hétfőn személyesen tájékoztatta Emil Boc miniszterelnököt a népszámlálás kapcsán felmerült problémákról, ugyanakkor levélben értesítette az ügyről Traian Igaș belügyminisztert is. ◀

Vergil Voineagu

HIRDETÉS

► Október 20–31. között **NÉPSZÁMLÁLÁS** zajlik Romániában **minden magyar számít**

► Az egyetemisták regisztráltassák magukat egyetemi városukban, függetlenül attól, hogy van-e hivatalos címük, ideiglenes tartózkodási engedélyük („flotant”) vagy nincs.

Emellett szükséges, de nem elégséges, hogy a családtagok otthon is bediktálják őket. Fontos, hogy az egyetemisták a P űrlapra kerüljenek.

Az egyetemisták regisztrálják magukat az egyetemi városban is!

► Bővebb információk: www.nepszamlalas.ro zöld szám: 0800-802009

ANUNȚ

Ministerul Mediului și Pădurilor organizează concurs în perioada 21 noiembrie 2011 ora 10.00 – proba scrisă și 23 noiembrie 2011 – interviu, după cum urmează:

– consilier, clasa I, grad profesional debutant – Serviciul Schimbări Climatice – Direcția Schimbări Climatice și Dezvoltare Durabilă;

Dosarele de înscriere la concurs se depun în termen de 20 zile de la data publicării anunțului în Monitorul Oficial la sediul Ministerului Mediului și Pădurilor, Bd. Libertății, nr. 12, Sector 5, București.

Condițiile de desfășurare a concursului, condițiile de participare la concurs, bibliografia, orele de desfășurare a concursului precum și actele solicitate candidaților pentru dosarul de înscriere se afișează la sediul instituției organizatoare, și pe site-ul www.mmediu.ro.

Alte informații referitoare la organizarea concursului pot fi obținute la telefon 021 408 95 63.

▶ Röviden

Julian Barnes kapta az idei Booker-díjat

A fogadóirodák favoritja, Julian Barnes angol író vehette át kedd este Londonban a világ egyik legrangosabb irodalmi elismerését, a Booker-díjat. Barnes az utóbbi negyedszázadban negyedszer szerepelt a legesélyesebbek listáján, és ezúttal a *The Sense of an Ending* című regényével be is gyűjtötte a díjat. A 65 esztendőes író 1984-ben *Flaubert papagája*, 1998-ban *Anglia, Anglia*, 2005-ben pedig *Arthur and George* című könyvével került fel a Man Booker Prize szűkített listájára.

Megvan Michelangelo önarcképe?

Egy márványrelief lehet Michelangelo első ismert önarcképe – jelentették be az MTI szerint olasz művészettörténészek; az alkotást 1545-ben készíthette a reneszánsz mester. A magántulajdonban lévő alkotás egy fehér márványból készült tondó, amely egy szakállas fejet ábrázol. „Ez nagyon jó minőségű szobor, amelyet nagy pontossággal és finomsággal véstek ki. Bizonyosan nagy figyelmet érdemel” – nyilatkozta Alessandro Vezzosi, a Vinci városában lévő Museo Ideale vezetője.

Szombatossors Bözödtől Brüsszelig

ÚMSZ

▶ „Szávai Géza műve éppen arról szól, hogy többé-kevésbé össze nem illőnek tekintett identitások keverednek mindannyiunkban, és csak akkor tudunk egy élhető közös jövőt kialakítani, ha megértjük ezt, tanulunk a történelemből, és lemondunk az egyetlen identitás illúziójáról, a nyelvi-kulturális-etnikai egyenruhába bújtatott régiók, országok hamis és veszedelmes tervéről” – fogalmazott Szávai Géza *Székely Jeruzsálem* című könyvének Brüsszeli bemutatóján Markó Béla. Az RMDSZ volt szövetségi elnöke, Románia miniszterelnök-helyettese a brüsszeli rendezvényen a toleranciáról szóló politikai kiáltványnak nevezte a könyvet, amely – mint fogalmazott – arra is felelni próbál, hogy hová megyünk, milyen Európába. Az identitás kérdéseit, gyökereit elemző, és a mindennapi élet tényeit számba vevő, dokumentumértékű kötetet igazi szépiro-

Sógor Csaba, Markó Béla és Szávai Géza a *Székely Jeruzsálem* című kötet brüsszeli bemutatóján

dalmi alkotásnak nevezte Markó, mely „elsősorban feleleteket ad arra, hogy kik vagyunk, honnan jöttünk és hova megyünk mi, sokféle eredetű, nyelvű, kulturájú, vallású emberek: európaiak”.

Szávai Géza *Székely Jeruzsálem* című esszéregényének francia nyelvű változatát a magyar EU-elnökség

alkalmából jelentette meg a budapesti Pont Kiadó. A mű megjelentetésének körülményeiről Szávai elmondta, a *Székely Jeruzsálem* újabb nyelvi változatának megjelentése azért fontos, mert a könyv által ismeri meg igazán az ember nemcsak a barátait, de általában a „másikat”. „A bözödújfalusiak

tragédiájának minél több nyelven történő olvasása révén egyre többen megérthetik azt, amit az idegen ajkúak közül sokan kuriózumnak vélnének, holott élethez, közösségi értékrendet megsemmisítő, abszurd és önkényes intézkedéssorozatokról volt szó” – hangsúlyozta Szávai. ◀

Szüretnapok Zilahon

S. L.

▶ „Az idei szüret nemcsak mennyiségében, minőségében is jobb volt az előző évekenél, ebből következik, hogy a zilahi magyarság legnagyobb kulturális rendezvénye is jobb lehet az eddigiekénél” – jelentette ki az Új Magyar Szónak Kerekes Edit a Pro Zilahért Egyesület elnöke. A kulturális egyesület 15 alkalommal rendezi meg a szüreti napokat a Szilágyság központjában, a szombaton kezdődő egyhetes program nemcsak színes, de tartalmas szórakozást és időöltést is kínál a résztvevőknek. A szombati könyvtáratató után vasárnap látványos szüreti felvonulás kezdődik, amely a város nagyobb utcáin végigvonulva a főtéren tancsgálával ér véget. Az eseményen a mezőkövesdi együttes mellett a zilahi Terbete és Höcögő táncsoport és a szentendrei Ezüsthény Együttes is közönség elé lép. Hétfőn és kedden elsősorban a sportvetélkedő lesz a főszerep, szerdán viszont ismét a kultúra kerül előtérbe, a magyar reformmozgalom vezéralakja, Wesselényi nagy barátja születésének 220. évfordulójára emlékezve a Sztarmár Megyei Múzeum közreműködésével Széchenyi-kiállítás szerveznek. ◀

Pénz, paripa, muzsikaszó

Antal Erika

▶ A Parászka Miklós által rendezett *Nem élhetek muzsikaszó nélkül* című produkcióval holnap este a 67. évad első bemutatóját tartja a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata. „Egészséges feszültség jellemzi a bemutató előtti időszak hangulatát” – fogalmazott Gáspárik Attila vezérigazgató a tegnapi sajtótájékoztatóon, úgy értékelve a próbafolyamatot, hogy az nagyon normális mederben folyt, időben elkészült a díszlet, befejeződött a világitás, ami elsősorban annak köszönhető, hogy „volt pénz és paripa”. A feszültség egyik forrása az, hogy ennyien még nem léptek egyszerre a vásárhelyi színpadra, a társu-

latból alig 5-6 színész maradt ki a produkcióból, de a táncosok, a zenészek is jelen vannak, ami azt jelenti, hogy maximálisan kihasznált a színpad, „belakják” azt a szereplők.

A marosvásárhelyi közönségből valószínűleg sokan emlékeznek még az 1972-es *Nem élhetek muzsikaszó nélkül* című darab bemutatójára. Az akkori produkciót – amely negyven évvel ezelőtt ért meg – Hunyadi András rendezte, és olyan színészek léptek fel benne, mint Csorba András, Erdős Irma, Ferenczy István, Szabó Duci – idézte fel az évadkezdő darab előzményeit Gáspárik. „Újraolvastuk a színmű szövegét, és azt hiszem, jónak találhatjuk” – jelentette ki a színház vezetője, aki elmondta, az előadás mű-

sorfüzetét Hunyadi András rendező és a tíz éve elhunyt Hunyadi László színész emlékének dedikálják a társulat tagjai.

„Különleges alkalom számomra a mostani rendezés, részben azért, mert számos emlék fűz Hunyadi András-hoz és Hunyadi Lászlóhoz másrészt pedig úgy érzem, óriási ajándék, hogy egy Móricz-darabbal térhettem vissza a vásárhelyi színpadra” – fogalmazott a tegnapi sajtótájékoztatóon Parászka Miklós. Elmondása szerint a bemutatás előtt álló produkció díszvendégei lesznek azok a színészek, akik a közel negyven évvel ezelőtt játszott darabban szerepet kaptak, köztük Szabó Duci, Zongor István, Debreczeni Gabi és Kárp György. ◀

Zongoraverseny Kolozsváron

Sipos M. Zoltán

▶ Fialat zongoraművészek számára szervez versenyt a Kolozsvári Magyar Opera. A tegnapi kezdődött, kolozsvári Liszt-napok keretében zajló versenyen főleg a zeneakadémia hallgatói vesznek részt, zenekedvelők a hallgatók sorait kevésbé erősítik. „Ez a verseny főleg a szakmának, a leendő előadóművészekhez szól. Mivel leginkább fiatal, többnyire ismeretlen előadók lépnek fel ma, nincsenek húzós nevek a plakátokon, így csak mi, akik most tanuljuk a szakmát, vagyunk érdekeltek abban, hogy meghallgassuk ezeket az előadókat, akik szintén

még nagyon a pályájuk elején vannak” – fogalmazott lapunknak egy zeneakadémiai hallgató. A Liszt 200 programsorozat szervezőinek felhívására összesen tizenegy versenyző nevezett be a versenyre. A 25 év alatti zongoraművészek nemcsak Kolozsvárról, hanem Nagyváradról, Nagyszebenből és Budapestről érkeztek. A kedd délutáni sorshúzás döntötte el, hogy a versenyzők milyen sorrendben lépnek játékkal a neves zongoristákból álló szakmai zsűri elé, amelynek az elnöke Rohman Imre karmester és zongoraművész, a salsburgi egyetem oktatója. A zsűri tagja továbbá Adriana Bera zongoramű-

vész, a Gheorghe Dima Zeneakadémia oktatója, a Romániai Mozart Társaság elnöke és Csíky Boldizsár zongoraművész, nemzetközi és hazai versenyek zsűrijének és mesterkurzusainak állandó meghívottja, a Gheorghe Dima Zeneakadémia oktatója. A versenyzők egy maguk által választott Liszt Ferencművel és egy tetszés szerint választott másik zongoraművel igyekeztek meggyőzni a zsűrit tudásukról, felkészültségükről, tehetségükről. Az ünnepélyes díjkiosztó gálára ma este hét órától kerül sor a Zeneakadémia stúdiótermében, majd ezt közvetve a versenyzők gálakoncertet adnak. ◀

Román darabok Budapesten

Hírösszefoglaló

▶ Budapesten vendég szerepelt holnapig a craiovai Marin Sorescu Nemzeti Színház, amely a *Caligula*, *Komámasszony, hol a stukker?* és *Leonida nacás úr és a reakció* című darabokat mutatja be.

A társulat tegnap a Nemzeti Színházban játszotta a Bocárdi László rendezte *Caligula*-t. A színház közleménye szerint a tükrökkel elárasztott játéktérben a fehér ruhás szereplők látszólag ártatlan közegben mozognak,

miközben a tér a szabadságvesztés szorongató atmoszféráját és az egyeduralgató megvetését megsokszorozva sugallja. A másik két előadás a Katona József Színház nagyszínpadán lesz látható: ma Görgey Gábor művét Mircea Cornișteanu rendezésében, holnap pedig a *Leonida nacás úr és a reakció* című Caragiale-darabot adják elő, Diana Dragos rendezésében – olvasható a Katona József Színház honlapján. A *Komámasszony, hol a stukker?* egyszerre a fenyege-

tetés és a tehetetlenség drámája – a céltalan erőszak kényszerpályából való kitörés lehetetlenségét ábrázolja. „A fiatal Diana Dragos által színre vitt Caragiale-darab elsősorban eredetiségével lepi meg a közönséget. A rendezés, a díszlet, a zene és a két szereplő kifinomult játéka teszi emlékeztetővé a produkciót” – olvasható a darab ajánlójában, amely szerint Caragiale figurái az öregedéssel járó szenilitás hangsúlyozásával sokkal inkább Ionesco alakjaira emlékeztetnek. ◀

A kolozsvári Liszt-napok keretében Liszt-tudásukat mérték össze a zongoraművészek

A szerző felvétel

Újságírókat díjazott az EP

Hírösszefoglaló

Roma vándorokkal foglalkozó riportnak, menekültügyi témájú helyzetjelentésnek, az európai uniós közös pénz történetét feldolgozó összeállításnak, valamint intézményi kérdésekre vonatkozó cikknek ítelték oda idén az Európai Parlament immár hagyományos újságíródíját. Írott sajtó kategóriában francia, az internetes médiumok versenyében olasz, a tévék között finn, a rádiózásban német győzelem született – derült ki a szerdai brüsszeli díjkiosztón.

Az EP díját minden évben olyan újságírók kapják, akik munkájukkal „hozzájárulnak az EU működésének megismertetéséhez és jobb megértéséhez”. A legnépesebb mezőnyben, az írott sajtóban ezúttal az euró történetét feldolgozó cikkéért a francia *Le Point* hetilap munkatársát, Romain Gubert-t nyilvánították

Romain Gubert és Massimiliano Nespola az Európai Parlament újságírói díjának „írott sajtós” nyertesei

győztesnek. A televíziós pályázók közül egy finnországi roma tábor körülményeit ismertető ri-

porttal a helyi állami tévénél dolgozó Tero Koskinen bizonyult a legjobbnak. Rádió kategóriában a német Steffen Wurzel menekültkérdéssel foglalkozó, a görög-török határon készített riportját emelte ki a zsűri. Az internetes cikkek közül pedig az olasz Massimiliano Nespola az uniós intézményrendszerrel foglalkozó – egy olasz egyetem blogjában publikált – írásáért érdemelte ki a kitüntetést. A díjazottak pénzjutalma 5000 euró, a kiemelt díjakat Jerzy Buzek, az Európai Parlament elnöke személyesen adta át.

A győzteseket idén több mint 350 pályázatból választották ki, mégpedig úgy, hogy először országokként nemzeti zsűri választotta ki a legjobbakat. Magyarországról a zsűri májusi döntése alapján a nyomtatott sajtó kategóriában Pócs Balázs, a *Népszabadság* újságírója jutott tovább a brüsszeli döntőbe, míg a televízió kategóriában Zakar Ádám, a *Duna TV* munkatársa. A tegnapi délutáni díjátadót követően az emberi jogi helyzetről tartottak vitát EP-képviselők, fiatal újságírók és az újságírói díj döntőseinek részvételével. ◀

Ülésezett az uniós sajtószabadság-munkacsoport

Alakuló ülést tartott tegnap Brüsszelben az a munkacsoport, amelynek az a feladata, hogy az európai sajtószabadság és sokszínűség elősegítése végett ajánlásokat dolgozzon ki az Európai Bizottság számára – írja a *Magyar Nemzet*. A független csoportot Neelie Kroes alelnök kezdeményezésére a Bizottság szervezte meg, többek között az új magyar médiatörvény által kiváltott viták hatására. A csoport vizsgálja, valamint javaslatokat tehet a következő témakörökben: a médiaszabadság korlátai politikai befolyás révén, a médiafüggetlenség kereskedelmi korlátai, a médiatulajdon koncentrációjának hatása a média szabadságára, az újságírók jogainak védelmét fenyegető jogi veszélyek.

Médiagnózis

Nézettségi mediabalesetek

Újabb szegénységi bizonyítékot nyújtott be közönségének a hazai média, amikor kihasználta Șerban Huidunak, a Prima TV-n futó *Cronica Cârcotașilor* című szórakoztató-szatirikus műsor egyik (volt?) bementőjének súlyos autóbalesetét. A három halálos áldozattal járó szerencsétlenség napok óta uralja a fő műsoridőket, fő hír a nyomtatott bulvárlapokban, az online médiában meg lassan több kattintást vonz, mint a hazai „híreségek” szexuális kilengéseit tárgyaló cikkeké. A Nemzeti Audiovizuális Tanács (CNA) hivatalos közleményt juttatott el a hazai médiához, melyben felkérte őket, hogy ne mondanak eseményként tárgyalják Huidu balesetét, és ne tegyék ki őt, családtagjait és az áldozatok családtagjait a traumával való folyamatos szembesülés okozta fájdalomnak. Ugyanakkor egyértelmű, hogy az ezen hírről intenzíven foglalkozó médiaorgánumok jelentős nézettség, példányszám- és forgalomműködést értek el – így például Claudiu Popa, a Libertatea.ro menedzsere 22 százalékkal megugró letöltésmennyiségről számolt be, ami bizony még testvérek között is megnövelné a reklámfelületek árát. A Paginademedi.ro elemzése szerint számottevő, de nem különlegesen nagy ezen hír fogyasztóinak a médiaorgánumok forgalmához történő hozzájárulása, mert a média által „futtatott” személyiségek életében bekövetkező szélsőségesebb változások legtöbbször hasonló intenzitású médiaforgalmat és közönségi érdeklődést váltanak ki. Huidu balesete arra világít rá, hogy mennyire el tudja vakítani az em-

bereket a fölény tudata – ne feledjük: a (hajdani?) műsorvezetőnek luxusterepárója van (volt...), amely hatalom- és biztonsgérgérettel sugallhatott neki. Azt is tudjuk, hogy a hazai, lassan csak bulvárból álló médiának is fölénytudata van, hiszen a közszolgálati médiaszórás az aktuális politikumnak van kiszolgáltatva, a pártatlan, humánus hírközvetítés és hírelenzés gyakorlatilag emberemlékezet óta elveszett mioritikus tájainkól, és akinek igénye van objektív tájékoztatásra, még hazai fajsúlyos hírek esetében is inkább külföldi, ha nem is teljesen objektív, de a ripackodást legalább mellőző újdonságcsatornához fordulnak. Az események apró részleteinek ismeretére is szükség van ahhoz, hogy hatékonyan tudjunk állást foglalni egy-egy kérdésben, ám ezt az ismeretést el lehetne végezni úgy is, hogy azon apró részletet az ő helyén, vagyis kontextusában szerepeltetné ki-és hazánk bulvármédiája, nem pedig abból kiragadva, és tetszőlegesen interpretálva! Am azt is tudatosítanunk kell, hogy a média kétélű fegyver, nem pedig tanító bácsi. A hazai bulvármédia csak azok számára bír értelemmel és haszonnal, akik kihasználják a nagyközönség iskoláztatlanságát, frusztrációit és az ezekből fakadó eseményértelmezésre való képtelenséget. Szerencsénkre a hazai bulvár- és bulvárosodó média által okozott erkölcsi természetű balesetekben még senki sem halálozott el. Ahhoz, hogy ez így maradjon, szükségünk van arra, hogy értelmesek legyünk és tájékozottak maradjunk.

Péter Árpád

Pálfordulás a Realitateaoknál

ÚMSZ

Visszaigazolt a Realitatea TV-hez a csatornától múlt hónapban elpártolt mintegy 100 alkalmazott – tájékoztatta a *Hotnews.ro*-t Sorin Enache. A hírtévé menedzsere szerint a technikai személyzethez tartozó alkalmazottak tértek vissza a csatornához, a tévés híreségek, Sebastian Ghiță múlt heti kijelentésével ellentétben, nem pártoltak el a Realitateaótól.

Amint arról lapunkban már beszámoltunk, Sebastian Ghiță, a hírtévé menedzsere nemrégiben külön céget alapított RTV Satellite néven, ahová megpróbálta átcsoportosítani a hírtelevízió munkatársait. Közölte velük, hogy csak akkor kaphatják meg a bértüket, ha az új céghez szerződnek. Múlt héten a *Paginademedi.ro* médiafigyelő portál-

nak kijelentette: „A Realitatea TV mindenik hírességének érvényes szerződése van a RTV Satellite-tel”. Elmondása szerint nagyjából négyszáz emberrel indul az RTV, amely június 9-től érvényes licenccel rendelkezik. A hírtévé „osztódása” azt követően indult be, hogy Elan Schwarzenberg, aki májusban vált az adót birtokló Realitatea Media főreszvényesévé, szeptemberben fizetéseképtelenségi eljárást indított saját cége ellen. Mint ismeretes, a tröszt menedzseléséért a Sebastian Ghiță tulajdonában levő Asesoft cég felel (a szerződést még Sorin Ovidiu Vantu kötötte meg), a hírtévé májusban vásárolta meg Schwarzenberg, aki szeptemberi sajtónyilatkozatában kijelentette: elégedetlen a cég gazdasági helyzetével, ezért kéri a csőd-eljárást. ◀

Kettős tükör

A magyar Országgyűlés Kulturális és Sajtóbizottsága a napokban indítványozta, hogy többet adjon a „kulturális vetületű” pornográf termékekre (könyvekre, folyóiratokra, fizetős médiára). A nyereséget a Nemzeti Kulturális Alap projektjeinek támogatására fordítanák. Az Országgyűlés, ezek szerint, azt reméli, hogy a magyar vonatkozású pornóipar fogja felendíteni a magyar kultúrát, ám nem gondolja meg azt, hogy az ösztönöknél élő, kevésbé tudatos átlagemberek a „kulturális vonatkozású” szexipar termékeihez való hozzáféréshez szükséges pénzt nem éhezéssel fogják kispórolni, hanem az amúgy is kis fajsúlyú kulturális tevékenységeiket fogják még jobban csökkenteni. Pl. nem mennek el moziba meg színházba évente egyszer, ahogy eddig szokták, hanem megdrágult pornófilmet vásárolnak majd az így felszabadult tőkével. Tehát baj van Köpecen, Houstonban, de Magyarországon is.

(prier)

Röviden

Vezetőcsere a TVR kolozsvári stúdiójánál

Leváltották a Román Televízió (TVR) kolozsvári területi stúdiója magyar szerkesztősége éléről Bardocz Sándort, helyére ideiglenesen Orbán S. Katalint nevezték ki – írja a *Krónika*. A kolozsvári napilap információi szerint a regionális stúdió nemzeti adásának főszerkesztőjét hétfői hatállyal menesztette az TVR vezetősége, az Orbán kinevezéséről szóló határozat pedig kedden érkezett meg Kolozsvárra; a döntésekről tegnap tájékoztatták hivatalosan a magyar szerkesztőséget. A leváltás hivatalos oka, hogy a közelmúltban lezajlott szakmai minősítésen elégtelen osztályzatot kapott a regionális stúdió igazgatójától. A *Krónika* állítása szerint politikai indokok állnak Bardocz leváltása mögött, ezt azonban maga az érintett sem erősítette meg a kolozsvári napilap megkeresésére.

Szavazógép

Maszol.ro: nem lesz román-magyar kormányülés

Lapunk internetes olvasói szerint soha nem lesz közös román-magyar kormányülés. A *maszol.ro* szavazógépén feltette legutóbbi kérdésünkre (Ön szerint mikor lesz román-magyar kormányülés?) válaszoló olvasóink kilencven százaléka véli úgy, hogy a jó ideje húzódozó román-magyar kormányülés megszervezése elmarad. A kérdésre válaszolók öt-öt százaléka vélekedik úgy, hogy még idén, illetve tavasszal egy asztalhoz ülnek a két ország politikusa.

E heti kérdésünk: *Ön hogyan szabadulna meg a kóbor kutyáktól?*

1. Elaltatnám őket.
2. Ivartalanítással.
3. Kutyaemenhelyeket létesítenék.

MÉDIAPARTNEREK

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:
Cím:
tel.:

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 030032, București, Lipsani nr.29-31, O.P. 15, C.P. 40

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

PÉNTEK

2011. október 21.

A nap filmjei

Pro TV, 14.00

Szabadítsátok ki Willyt!

Willy, az óceántól és családjától elszakított három tonnás kardszárnyú delfin (ismert elnevezése: gyilkos bána) eleyneszo számú hétvégi turistát kellene, hogy szórakoztasson a kisvárosi delfináriumában, amire azonban nem hajlandó a fogságban. A kőszívű tulajdonos be akarja zárni a show-t. Ekkor találkozik Willyvel Jesse, a tizenkét éves, igaz családi háttér nélküli utcagyerek.

DUNA TV, 22.30

San Franciscó-i zszaru

Frank Bullitt megbízást kap egy nagyratörő politikustól, Chalmerstől, hogy őrizzen egy besúgót, akit egy maffia ellen perben akarnak kihallgatni. Bullitt és társai egy lerobbant szállodai szobában felváltva őrzik a tanút. Az éjszaka két ismeretlen fegyveres tör be a szobába, és a tanút életveszélyesen megsebesítik. Chalmerst semmi más nem érdekli, mint hogy a tanú életben maradjon a tárgyalásig.

RTL Klub, 23.10

Öld meg Rómeót!

Két ellenséges oaklandi család között ádáz harc dúl. A tét: a város folyóparti kerületeinek ellenőrzése. A két család rivalizálása véres háborúba torkollik, amikor az egyik vezér fia, Po gyilkosság áldozatává válik. Po bátyja, Han, a legendás exszaru megszökik a börtönből és Amerikába utazik, hogy kiderítse, mi történt a testvérével.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.00 Hírek 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.05 Élhető világ 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli krónika 13.40 Magánhangzó 14.05 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek! 15.05 Arcvonalok 16.05 Közélejtől 16.45 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.25 Tettben ért szavak 20.50 Jó éjszakát! 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Aranyemberek - magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás Művelődési hírek, Környezetünk védelmében, Agrárgazda az unió küszöbén 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Hírnegyedóra, KultúrPresszó 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, reklám 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló 16.15 Mozgáster 17.00 Nap-óra 17.30 Nóták 17.55 Hírek, műsorismertető

DUNA TV

7.30 Híradó
7.40 Kisváros (magyar sor.) (ism.)
8.30 Híradó
8.40 MacGyver (am.-kan. sor.) (ism.)
9.30 Híradó
9.35 Térkép (ism.)
10.05 Angyalbőrben (magyar sor.) (ism.)
11.00 Család-barát
11.50 Rondó
12.20 Slovenski Utrinki
13.02 Híradó
13.20 Kíváncsgosár
Benne: 13.02 Híradó
15.15 Törvény által védve (ism.)
15.45 Pannonia 3 keréken (ism.)
16.15 Nyelvtörő (ism.)
16.45 Arcélek (ism.)
17.15 Ízörzők: Békésszentandrás
17.45 Szomorj Dezső zenéje
18.15 Kisváros (magyar sor.)
19.00 Híradó
19.30 Közbeszéd
20.00 Térkép
20.30 MacGyver (am.-kan. sor.)
21.30 Végjáték (kan. krimisor.)
22.15 Hírek
22.30 San Franciscó-i zszaru (am. krimi, 1968)
0.20 Dunasport

TVR 1

7.00 Reggeli híradó
8.00 Románia, nap mint nap! (live)
10.10 Lee Sun: Vihar a palotában (koreai sorozat)
11.25 Határok nélkül
12.20 TVR55
12.40 A palota legendái: A szelek királya (dél-koreai drámasorozat)
14.00 Hírek
14.45 e-FORUM (live)
15.15 Teleshopping
15.30 Parlamenti pártok fóruma (ism.)
16.00 Románia parlamenti
17.00 Hírek
17.30 La vie en rose (life-style magazin)
18.25 A palota legendái: A szelek királya (dél-koreai drámasorozat)
19.45 Sport
20.00 Hírek
21.00 Egyszer az életben - szórakoztató műsor Luliana Tudor-al
23.10 Szellemképtelenség (amerikai romantikus vígjáték, 1990)
0.50 Top of the Pops Collection
2.00 Ítéld meg te! (ism.)
2.50 A 60-as évek hallhatatlanjai

VIASAT 3

10.40 Jack és Sarah (angol-fr. vígjáték) 12.50 Topmodell leszke! 13.40 Felelőscsere 14.40 Órangyal (sorozat) 15.40 Doktor House (ism.) 16.35 Nyomtalanul (sorozat) 17.30 Gyilkos számok (sorozat) 19.20 Jóbarátok (sorozat) 20.20 Két pasi (ism.) 20.50 Vérmes négyes (sorozat) 21.15 Mike és Molly (sorozat) 21.45 Két pasi (sorozat) 22.15 Beugró 23.15 Visszavágó (am. akció-vígjáték)

m1

6.25 Hajnali gondolatok
6.28 Kárpát Expressz
6.55 Ma Reggel
10.00 Bűvölet (olasz sor.)
11.00 Magyarország, szeretlek! (ism.)
12.15 Útravaló
12.30 Ájtáró
13.01 Híradó délben
13.25 Kárpát Expressz
13.55 Tcha Limberger
14.25 Esély
15.55 Kő, papír, olló
15.25 Natúra
15.55 Angyal érintés (am. sor.)
16.45 Sóló és galamb (olasz sor.)
17.40 MM
18.40 Észak és Dél (am. kaland sor.)
19.30 Maradj talpon!
20.30 Híradó este
21.00 Sport hírek
21.15 Poén Péntek - A L'art pour l'art társulat új műsora
22.10 Mindenből egy van
23.10 Az Este
23.45 Családom és egyéb emberfajták (am. sor.)
0.10 A hivatal (angol vígj. sor.)
0.45 koncert
1.30 Sport hírek
1.40 Észak és Dél (am. kalandfilmsor.) (ism.)

TVR 2

8.00 Hannah Montana (am. sor.)
8.35 Familie Dr. Kleist (német sor.)
9.35 Késhegyen
10.20 Csavargó halász (ism.)
10.50 Egységspasztila
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Hírek
12.35 Biznisz óra
13.25 Egységspasztila
13.30 Jamie belevág
14.00 Rally Magazin
14.35 Együtt Európában
15.30 Teleshopping
16.00 Familie Dr. Kleist (német sorozat)
17.00 Vallomások
18.00 Hírek
18.30 Copperfield Dávid (olasz filmdráma, 2009), 2. rész
20.20 Egységspasztila
20.25 Biznisz óra
21.10 Topping
22.00 Hírek
23.00 Egyeseknek ez tesz szik (ism.)
0.00 Murdoch nyomozó rejtélyei (kan.-angol sor.)
0.55 Copperfield Dávid (olasz filmdráma, 2009) 2. rész (ism.)
2.40 Egységspasztila (ism.)
2.50 Biznisz óra (ism.)

SPORT.RO

9.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő
12.00 Sport.ro Hírek (live)
13.00 Sport.ro Hírek (live)
13.10 Örüljünk a focinak 14.00 Sport.ro Hírek (live)
16.00 Sport.ro Hírek (live)
18.00 Sport.ro Hírek (live)
19.00 Pontos sportidő (live)
19.05 Információk
20.00 Europa League
21.00 Wrestling RAW
23.00 Sport.ro Hírek
23.10 Gladiators UK, Showtime

m2

6.55 Ma Reggel
10.00 Vívát Benyovszky! (sor.)
10.55 Magyar bulizene
11.50 Natúra
12.20 Homokzene mesék
12.30 Kő, papír, olló
13.01 Híradó délben
13.25 Kárpát Expressz
13.55 Régi magyar viselet
14.40 Tudástár 2011
15.05 Válogatás a Puszta-szeri Országos Természetfilm-fesztivál filmjeiből
15.35 Szabadlábban
16.00 Valaki
16.25 Sírjak hol domborulnak...
16.50 Innováció az emberért
17.15 Mindentudás Egyeteme 2.0
18.10 McLeod lányai (sor.)
18.55 Angyal érintés (sor.)
19.40 Esti mese
20.05 Sóló és galamb (olasz sor.)
21.00 Híradó
21.35 Maradj talpon!
22.30 Liszt zongoraverseny gála
0.00 Vér és rózsza (drámasor.)
0.50 Stingers (auszt. krimisor.)
1.35 Az Este
2.05 Bűvölet (olasz sor.)

PRO TV

4.00 Europa League (ism.)
6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.)
7.00 Pro Tv hírek, időjárásjelentés
10.00 La septième compagne au clair de lune (francia vígjáték) (ism.)
12.00 Fiatalkor és nyugtalan (amerikai sorozat)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
14.00 Szabadítsátok ki Willyt! (amerikai kalandf., 1993)
16.00 Fiatalkor és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Érted táncolok - verseny show
1.00 Explore Midnight - Laura Cosoi műsora
1.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés (ism.)
3.00 Szabadítsátok ki Willyt! (amerikai kalandf., 1993) (ism.)

ACASĂ

8.15 Anania másik arca (sorozat) 9.45 Együtt mindörökké (sorozat) 12.45 A kötelék (sorozat) 14.15 Clase 406 (sorozat) 15.30 Amor real (sorozat) 16.30 Igaz történetek 17.30 Lola (amerikai sor.) 18.30 A lángoló ég alatt (sorozat) 19.30 A csábítás földjén (sorozat) 20.30 A szerelem győzelme (sorozat) 22.00 Perro amor (sorozat) 23.30 Szerelmek könyvek (sorozat) 0.45 Clase 406 (sorozat)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Fókusz Reggel
Közszolgálati magazin
7.55 Reggeli magazinműsor
10.05 Rubí, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói sorozat)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.15 Asztró Show
14.30 Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel
15.15 A szív útjai (török sorozat)
16.15 Második esély (amerikai-mexikói-kolumbiái sorozat)
17.15 Sarokba szorítva (ameikai sorozat)
19.30 RTL Klub Híradó
20.15 Fókusz Közszolgálati magazin
21.20 Barátok közt (magyar sorozat)
22.00 ValóVilág (2011) (élő) - összefoglaló (am. akcióthriller, 2000) Utána: RTL-hírek
1.30 Reflektor - Sztármagazin
1.45 Törzsutas (ism.)
2.15 Ments megl! (amerikai sorozat)
3.15 Autómánia - Autómagazin (ism.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés (live)
8.00 Reggeli matiné - műsora (live)
10.00 Sajtószemle Mircea Badea-val
10.50 Menyasszony a fiamnak - reality show
11.30 Next Top Model by Cătălin Botezatu (ism.)
13.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
14.00 Menyasszony a fiamnak - reality show
Mirela Boureanu Vaida műsora
16.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés
- Simona Gheorghe műsora
19.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
20.20 A törvény erejével (amerikai akciófilm, 2008)
22.20 A fenébe is - szórakoztató műsor
23.30 Hispania, a legenda (spanyol sorozat)
2.45 A fenébe is - szórakoztató műsor (ism.)
3.30 Hispania, a legenda (spanyol sorozat) (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Egy gyilkosság forgatókönyve (amerikai thriller) 13.05 Örökké látni foglak (kan.-am. thriller) 14.50 Ténisz a pácban (am. vígjáték) 16.30 Hulámok szárnyán (am. vígjáték) 18.25 Haláli Háladás (am. vígjáték) 20.10 Az elveszett Jézusvideó nyomában (kalandf.) 22.00 Alien 4. (amerikai akciófilm) 0.05 Aki bűjt, aki nem 2. (amerikai thriller)

TV2

7.00 Alexandra Pódium (ism.)
7.25 Tények Reggel - Hírmagazin
8.00 Mokka
10.00 Mokka habbal
10.50 Stahl konyhája
11.00 Babapercek
11.10 Teleshop
12.45 Fedőneve: Jane Doe (amerikai krimi, 2005)
14.30 EZO.TV
15.30 Psych - Dilis detektívek (am. krimisor.)
16.30 Második élet (am. -kol.-mex. sor.)
18.25 Update Konyha
18.30 Eva Luna (am.-mex. sor.)
19.30 Tények
20.20 ÖsszeEsküvök (valóságshow)
21.35 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.15 Aktív - A TV2 magazinja
22.50 ÖsszeEsküvök - Beköltözés (valóságshow)
Közben: Kenósorsolás
0.25 Aktív Extra
0.30 Esküdj! - éjszakai-show
1.00 Tények Este
1.35 EZO.TV
2.35 Utolsó csapás (amerikai akcióf., 2007), 2/1. rész

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán (ism.)
7.00 Ház, építés, design
7.30 Levintza bemutatja
8.00 Családban (román sorozat)
9.00 Teleshopping
9.30 Szívek találkozása (ism.)
10.30 NCIS (am. krimisorozat) (ism.)
11.30 Fințescu hidja - magazin
12.30 Teleshopping
13.00 Sport, diéta és egy sztár
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sorozat)
15.00 Családban (román sorozat)
16.00 Csalimadarak (amerikai vígjáték, 1997) (ism.)
18.00 Hírek, Időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán
20.30 Deja Vu (amerikai thriller, 2006)
23.00 Átok 2. (amerikai horror, 2006)
1.00 Fințescu hidja
2.00 Deja Vu (amerikai thriller, 2006) (ism.)
3.30 Átok 2. (amerikai horror, 2006) (ism.)

KANAL D

7.30 Családi történet (török sorozat) 10.00 Kedves barátom 12.30 Kanal-D Hírek 13.15 Légy az enyém 15.00 Teleshopping 15.15 A szív őrjöng (török sorozat) 16.45 Célpontban 18.45 A nap híre 19.00 Kanal-D Hírek 20.00 Akarsz milliomos lenni? - verseny show 21.00 A szülők pénzén 22.30 Cancan TV 0.30 Zombi sztriptíz (amerikai horror-vígjáték) 2.30 Kanal-D Hírek

HÍR TV

7.00 Paletta
7.30 Lapzártá
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás
10.05 Ikon (ism.)
10.30 Ázsia (ism.)
11.00 Híradó
Friss napi információk
11.30 Soroló (ism.)
A vidék magazinja
12.05 Panaszkönyv (ism.)
12.30 Sportre (ism.)
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Lapzártá
Vitaműsor újságírókkal
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Zöld övezet (ism.)
15.30 Iskolapélida (ism.)
16.00 Híradó
Friss napi információk
16.30 Felfedező
17.05 BBC Reporters
A BBC riportműsora
17.30 BBC Hard Talk
18.00 Híradó
18.30 Európai híradó (ism.)
19.20 Bruttó
19.45 Tíz perc (ism.)
20.00 Híradó
21.05 Péntek 8
Mondatvádszat
22.00 Híradó 21
22.30 Célpont
Oknyomozó riportműsor
23.00 Híradó
23.30 Riasztás (ism.)
0.05 Péntek 8 (ism.)
Mondatvádszat

DISCOVERY

7.00 Hogyan készült? Bőr akatátáska, permetező repülőgép, kukoricawhisky
8.00 Autókereskedők - Triumph Stag
9.00 Hogyan csinálják?
10.00 Hogyan készült?
11.00 A túlélés törvényei
- Északi-sarkkör
12.00 Amcsi motorok
13.00 Autókereskedők - Lexus LS400
15.00 Állítólag...
- Autó kontra eső
16.00 Hogyan készült?
17.00 Amcsi motorok - A Lugz motor
18.00 Autókereskedők - Triumph Spitfire
19.00 A túlélés törvényei
- Vietnam
20.00 Ki ad többet? Lindbergh albuma, Antik játékok, Zsugorított fej, Martin Luther King levele
21.00 Hogyan készült?
22.00 Egyszer egy ilyet vezetni!
23.00 Újjáépítők
0.00 Amerikai hotrodok
1.00 Autókereskedők
2.00 A túlélés törvényei
3.00 Ki ad többet?
- Lindbergh albuma
- Martin Luther King levele

ETV

8.30 Tájkép ism. 9.00 Híradó ism. 9.30 Hargita magazin 10.00 A Jazz születésétől napjainkig 16.00 Híradó 16.15 Erdélyi Kávéház ism. 16.35 Kárpát Expressz 17.00 Ájtáró 17.30 Egészséges percek 18.00 Reggeli terefere ism. 18.30 Híradó 19.00 Kultúrcsepp 19.30 Híradó 20.00 Több-szemközt 20.30 Értékeink 21.00 Kultúrcsepp 21.30 Híradó 22.00 Több-szemközt

Október 20., csütörtök

Az év 41. hete és 293. napja, hátravan 72 nap

Ma Artúr, Hont, Irén és Iringó napja van.
Az Artúr kelta-angol eredetű férfinév, jelentése esetleg: medve.
A Hont német eredetű név, Szent István király idejéből. Jelentése talán száz-nagy vagy ifjú, legény.
Az Irén görög eredetű női név, jelentése: béke.
Az Iringó magyar női név a hasonló Eryngium növénynévből származik.
Holnap az **Orsolya, Zselyke** és **Zsolt** nevéük ünnepe.

Évforduló

- 1860 – Ferenc József császár kiadja az Októberi diplomát, amely megnöveleli az Osztrák Császárság egyes területeinek autonómiáját.
- 1921 – IV. Károly magyar király másodszor is viszsztatér Magyarországra, és megkísérli visszaszerezni trónját, sikertelenül.
- 1974 – Izgatás vádjával őrizetbe veszik Konrád Györgyöt és Szelényi Ivánt *Az értelmiség útja az osztályhatalomhoz* című könyvük miatt.

Vicc

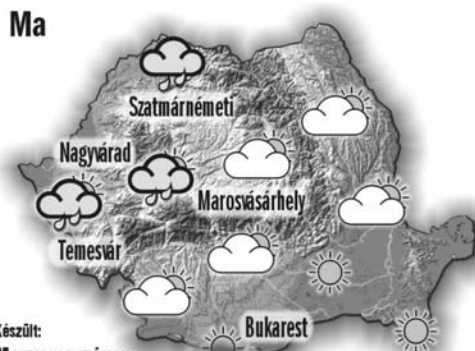
Egy részeg kilép a kocsmából és leül a járdára. Arra megy a rendőr:
– Maga mit csinál itt?!

Recept

Töltött palacsinta gombamártással

Hozzávalók: 8 db palacsinta, 30 dkg gomba, 15 dkg zöldborsó, 2 dl besamelmártás, só, bors, liszt, tojás, zsemlemorzsa, étolaj, 2 dl tejföl, 5 dkg sajt, 1 ek liszt, 1 kis fej vöröshagyma.

Elkészítése: A gombát szeletekre, a vöröshagymát apróra vágjuk, olajban megpirítjuk, beletesszük a gomba felét, tovább piritjuk, sózzuk, borsozzuk, puhára pároljuk. A liszttel kevert tejjel behabbarjuk a gombamártást. A töltelékhez a maradék gombát a zöldborsóval olajon puhára pároljuk. Hozzáadjuk a besamelmártást és 5 dkg reszelt sajtot, fűszerezünk. Betöltjük a palacsintákat, összehajtogatjuk, bepanírozunk, és olajban megsütjük. Gombamártással tálaljuk.

A következő napok időjárása

Péntek	8°C 17°C Bukarest	Változóan felhős lesz az ég, szóróványosan valószínű eső, zápor. Párássá lesz a levegő.
Szombat	13°C 15°C Bukarest	Nagy részben erősen felhős lesz az ég. Szóróványosan várható eső, zápor. Párássá lesz a levegő.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Keleten derült, napos idő lesz, de Erdélyben, délután már többször erősen megnövekszik a felhőzet, és ott eső, zápor is lehet. Az esti óráktól északon párássá válik a levegő. A hőmérséklet az átlag körül alakul.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
esőre, záporokra számíthatunk	18°C	7°C
napsütés felhőkkel	10°C	-1°C
derült, napos idő	18°C	3°C
napsütés felhőkkel	9°C	-1°C
napsütés felhőkkel	16°C	4°C
napsütés felhőkkel	16°C	3°C
esőre, záporokra számíthatunk	16°C	6°C
borongós, esős idő	12°C	6°C
esőre, záporokra számíthatunk	17°C	7°C

Árnyék

Horváth István

Gondolatjel

Visky István rovata

Könnyebb hinni valamit, mint tagadni. Valamit elhinni szinte magától értetődőnek tűnik számunkra. Bármit látunk vagy hallunk, cselekszünk elhinni, mivel természetünkből adódóan mindenre hittet válaszolunk. Csúpn belénk nevelt gyanakvásunk és sok keserű tapasztalatunk gátol meg bennünket abban, hogy a dolgokat el-

higgyük. Nem hinni viszont komoly erőt és energiát követel, hiszen nem kevés elszántságunkba és tudatos döntésünkbe kerül, hogy átlépjük első, az elhívás felé hajló gondolatunkat, és tagadjunk vagy gyanakodjunk. Aki mindig mindent elhív, azt becsapják és kihasználják. Aki kételkedik, az fáradt és örökös gyanakvóvá válik. Nem könnyű választani.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

A Hold fogyatkozik, s ön most egy kicsit feszült, nyugalmából kizökkenthetik. Kerülje a magánéleti, valamint pénzügyi konfliktusokat.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Pénzügyekre terelődhet a hangsúly. Okos döntéseket kell hoznia, de ehhez át kell gondolnia alaposan, hogy mit tegyen.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Valaki szívesen töltené önnel idejét, hogy szint vigyen mindkettőtök életébe. Önön múlik, hogy hogyan áll a dologhoz.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Magánéletében változás várható. A viszálykodással vagy válással kapcsolatos személyes viták megtépzák az idegeit.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Szívesen vállal új feladatokat. Egy ismerőse bajba kerül, szükségére lesz az ön segítségére.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Csendes és visszahúzódozó lesz a fagyó Hold időszakában. Munkájával, pénzügyeivel kapcsolatban nyugodt napokra számíthat.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Boldog és elégedett, biztonságosnak érzi jelenlegi helyzetét. Szerencsésére a képzelőtehetség önnél igazi harcoss lélekkel párosul.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

A munka frontján egyre fűszertöbb küzdelmeket vív, s néha kudarcok is érik. Most átmeneti enyhülés várható, használja ki a szerencsésebb napokat.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Az otthona végre olyan, amilyennek megálmodta. Öröm mindennap, amit otthon tölt. Persze, csak ha gondoskodik a családi fészek melegéről.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

A nap nagy részét munkájára, feladatára kell szánnia. A közelgő határidő miatt inkább mondjon le az esti szórakozásról.

VÍZöntő (I. 21.–II. 19.)

Teljesítménye csodálatra méltó. Nagyszerű ötleteit vesse papírra, hogy meg tudja azokat beszélni társaival.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Döntéseiben bátran hagyatkozhat belső megérzéseire, nem kell állandóan mások tanácsára támaszkodnia.

***	ÜLTETNI VALÓ FIATAL NÖVÉNY	MOLL JELLEGŰ HANGSOR	EGYESÜLET, TÁRSASKÖR	KATOLIKUS SZENTSEG	DIVIDE... IMPERA	AJÁNLOTT LEVEL JELZÉSE	***	PIROSKA BECEZVE	VASTAG PAMUT-SZÖVETET KÉSZÍT
SZATYOR							KÉT ZÁPFOGI EGYFAJTA IDOMÉRO		
SÜRÜ BAB-FŐZELEK						KIRÁLYI (RÖV.) PONTYFÉLE HAL			
MEGELÉ-GEL					PASZULY BOTJA MINTA-DARAB				
A LEGNAGYOBBI RÓMAI SZÁMJEGY	FOLYADEK-BATEZS SERTÉS KICSINYE								
EMELET (RÖV.)		TALICSKÁT MOZGATÓ UJJA... CSAVAR						A TÁRGY RAGJA GYENGE PONTJA	
EGYIK ÓRAHANG			RANGADÓ VERSENY RÓMAN LEJ (RÖV.)						
UTÁNAM, FIUKI					IDEGEN LEVEGŐ KÉT LOERŐI				
HÁTRÁLVA HALADÓ						... DEREK; AMERIKAI SZINESZNO MÉTER			
FÉMLAP									

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervező:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318533

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czedly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatalozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

és a Szabad Sajtó Alapítvány

94.0 FM PROFÍ RÁDIÓ
A ZENE ARAD BELŐLE

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

95,1 fm
Paprika Rádió
Fűlön csíp.

95 FM
SICULUS Rádió

Sláger Rádió
fm 105.9

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
FM 95,6
www.radiocluj.ro

MÉDIAPARTNEREK

Büntetőikkel nyert a Brassó Jégkorong

Turós-Jakab László

▶ Egyetlen mérkőzést rendeztek kedden este a magyar-román jégkorongbajnokságban, a MOL Ligában: a Brassói Corona Fenestela nagy csatában, büntetőikkel győzte le 2-1-re a házigazda Bukaresti Steaua Rangerst. Pál Zoltán a 27. percben szerzett vezetést a vendégeknek, Cătălin Berdila pedig hét perccel a rendes játékidő vége előtt egyenlített. A győztes gólt Borsos Attila ütötte büntetőből, így a győzelemért járó három pontból kettő Antal Előd csapatát illeti. Érdekes, hogy a brassóiak húsz percet szerepeltek emberhátrányban a kiállítások miatt, míg a „katonák” csak négyet. Pénteken ismét játszanak az alábbi menetrend szerint: Újpesti TE–Steaua Rangers, Miskolci JJSE–Brassói Corona Fenestela, Ferencvárosi TC–Sapa Fehérvár AV19. ◀

A táblázaton:	
1. Csíkszereda	12 10 0 2 63-25 29
2. Dab.Docler	149 0 5 59-36 26
3. Miskolci JJSE	127 0 4 45-28 22
4. Brassó	137 0 6 52-42 22
5. Fehérvár	148 0 6 56-54 22
6. FTC	136 0 7 37-47 18
7. Steaua	133 0 1036-69 11
8. Újpest	132 0 11 29-76 6

A győzelemért 3 pont jár. Ha büntetők vagy hosszabbítás után születik, 2-1 arányban oszlik a győztes és vesztes között.

Bajban a Sepsi BC

Kosárlabda

Kovács Zsolt

▶ Pénzügyi gondok miatt került nehéz helyzetbe az elmúlt években kiemelkedő teljesítményt nyújtó Sepsi BC női A osztályos kosárlabdacsapat. A másodosztályból feljutott Bball 6-tal összeolvadt magánklub legnagyobb támogatói, a sepsiszentgyörgyi és a Kovászna megyei önkormányzatok ugyanis nagyobb átláthatóságot, és az eddig kapott összegekről való pontos elszámolást kérnek ahhoz, hogy továbbra is utalják a pénzeket. A csapat anyagi gondjairól a *Totalbaschet.ro* szakportál számolt be, amely szerint a Sepsi BC-nek arra sincs pénze, hogy saját pályán állja a rendezési költségeket. A múlt hét végi, CS Teleorman Alexandria elleni mérkőzésen például az szurkolók pótolták össze saját zsebükből a játékvezetők és megfigyelő 1800 lejes bérét. Ambrus József, a Kovászna Megyei Tanács sportbizottságának elnöke az ügy kapcsán leszögezte: azt várják, hogy a Sepsi BC vezetősége elszámoljon az eddig kapott 300 ezer lejrel, ha ezt megteszik, a hónap végén átutalják az újabb, 100 ezer lejes támogatást.

Antal Árpád sepsiszentgyörgyi polgármester azt kifogásolja, hogy az önkormányzat idén 300 ezer lejrel támogatja a női kosárlabdacsapatot, anélkül, hogy rálá-

Vézmegoldásként a szurkolók pótolták össze a hétfői bajnoki mérkőzés bírói honoráriumait

tása lenne annak dolgaira. Ezért azt kérték, hogy az együttes vezetőtanácsába kerüljön be a helyi önkormányzat három képviselője, s most várják, hogy a klub eleget tegyen kérésüknek. Antal Árpád szerint a Sepsi BC két legnagyobb támogatója a sepsiszentgyörgyi és háromszéki önkormányzat volt, de nem lehet rajtuk számon kérni azt, hogy a csapat vezetősége nem megfelelően gazdálkodott a kapott összegekkel.

A Sepsi BC-nek azonban nemcsak anyagi gondjai vannak, hanem már az elmúlt években megszokott tömegeket sem tud megmozgatni a mérkőzésein, mivel idén rendkívül szerények eredmé-

nyei. Nemrégiben kilépett a játékoskeretből a klub elnökeként is tevékenykedő Vass Ildikó, aki pontosan azt kifogásolta, hogy a csapatot fenntartó önkormányzatok

három-három embert akarnak delegálni a vezetőtanácsba. Vass Ildikó szerint ennyi emberrel nehéz hatékonyan vezetni a klubot, és nem lehet gyors döntéseket hozni. ◀

Négy bajnoki dobogó, egy Román Kupa

A Kovászna megyei alakulat az egyik legfiatalabb romániai viszonylatban, de eredményei nagyon jónak mondhatók. A 2007–08-as bajnoki idényben és a következőben is ezüst-, a 2009–10-esben és 2010–11-esben pedig bronzérmek fémjelzik a csapat teljesítményét, s egy Román Kupasiker is, 2008-ban Kolozsváron. Idén azonban a magára hagyott együttes még nem ismeri a győzelem örömét, hiszen a nagyszabású turnén 83-35-re kapott ki a bajnoki címvédő Aradi ICIM-től, majd a bukaresti, Rapid elleni mérkőzésen is alulmaradt (62-75), s végül a Szabó Kati Sportcsarnokban veszített a CS Teleorman Alexandriával szemben (49-78). A sepsiszentgyörgyi kosaras lányok tegnap este sereghajtókként fogadták az élvonalas – és fő bajnoki esélyes – CSM Târgoviște-t a hétközi 4. forduló keretében.

EL: komoly erőpróbák

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ Három román csapat folytatja ma este szereplését a labdarúgó-Európa Liga csoportkörében.

Időrendi sorrendben először a Steaua lép pályára, 20 órától, a Maccabi Haifa vendégeként. Az izraeli csapat második, a román pedig első győzelmét célozza, az összecsapás végkimentele pedig rendkívül fontos lehet a J csoport második továbbjutó helye szempontjából. Mert az első minden bizonnyal a német Schalke 04-é lesz – a gelsenkircheniek ma este Larnacában lépnek pályára az egy pontos AEK vendégeiként. Haifában svédok fújják a sípot, élükön Daniel Stalhammarral. A mérkőzésről a *Pro Tv* számol be élőben.

Ugyanaz az adó közvetíti, 22 órától, a Rapid–Legia-találkozót is. A varsói csapat csak negyedik ugyan a lengyel élvonalban, de mindössze egy pont választja el az élvonalas Lech Poznańtól. Răzvan Lucescut az is aggaszthatja, hogy csapatának ma esti ellenfele bombaformában van, egy ide-

genbéli bajnoki siker után érkezik. A giulești-iek csak egy győzelemmel kerülhetnek a lengyelek elé, miután mindkét gárdának 3 pontja van, s a Legia gólaránya egy hajszállal jobb. A Rapid–Legia-találkozón spanyolok bíraskodnak, élükön Fernando Teixeira Vitieneszel. A C csoport másik mérkőzésén a százszázalékos PSV Eindhoven a nullpontos Hapoel tel-avivi otthonából hozná el a három pontot.

A legnehezebb mérkőzése azonban a FC Vaslui-nak van, amely a Lisszaboni Sporting vendége 22 órai kezdettel. A portugálok eddig mindkét mérkőzésüket megnyerték a D csoportban, ahol a moldvaiak 2 ponttal a második helyet foglalják el. Miután az egy pontos csapatok találkoznak az FC Zürich a Laziót fogadja, a három csapat közül a legjobb eredményt elérő lép a luzitániai alakulat nyomába. A Sporting–Vaslui-mérkőzésre francia sípmestereket delegáltak, élükön Clement Turpinnel. Az élő közvetítésről a *Dolce Sport* gondoskodik.

Az EL-csoportkör harmadik fordulójának többi mér-

közése: **A csoport:** Tottenham Hotspur (angol)–Rubin Kazany (orosz) és PAOK Szaloniki (görög)–Shamrock Rovers (ír). **B csoport:** Standard Liege (belga)–Vorskla Poltava (ukrán) és Hannover 96 (német)–FC Köbenhavn (dán). **E csoport:** Stoke Newsszel. A C csoport: Tel-Aviv (izraeli) és Kijevi Dinamo (ukrán)–Isztambuli Besiktas (török). **F csoport:** Athletic Bilbao (spanyol)–Salzburg (osztrák) és Pozsonyi Slovan (szlovák)–Paris Saint-Germain (francia). **G csoport:** FF Malmö (svéd)–Metaliszt Harkiv (ukrán) és AZ Alkmaar (holland)–Bécsi Austria (osztrák). **H csoport:** NK Maribor (szlovén)–Sporting Braga (portugál) és FC Bruges (belga)–Birmingham City (angol). **I csoport:** Stade Rennes (francia)–Celtic Glasgow (skót) és Udinese (olasz)–Atlético Madrid (spanyol). **K csoport:** Odense (dán)–Twente Enschede (holland) és Krakkói Wisla (lengyel)–Fulham (angol). **L csoport:** Moszkvai Lokomotiv (orosz)–Athéni AEK (görög) és Sturm Graz (osztrák)–RSC Anderlecht (belga). ◀

Nem sikerült az ördögűzés

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ Hiába állt helyt becsülettel egy óránál is többet, az Oțelul kedden este sem tudott pontot szerezni a labdarúgó-Bajnokok Ligája C csoportjában: 0-2 Bukarestben a Manchester Uniteddel. A galaciak bátran szembeszálltak nagynevű ellenfeleikkel, helyzetük is volt, nem is egy, s végül Wayne Rooney csatárszenijére volt szükség, hogy a mérleg nyelve elbillenjen. A 64. percben Sergiu Costin kézzel háritotta Nani beadását, Rooney pedig nem hibázott a büntetőnél. A ráadáspercek végén magát az üdvöskét rúgta fel Antal, s a gólzsák a második tizenegyet is belőtte, 0-2. Mindkét csapat kilenc mezőnyjátékkal zárt, miután Vidic (66. perc) és a galaci Perendija (89.) is a kiállítás sorsára jutott. A német Felix Brych játékvezető hét sárga lapot mutatott fel, de angol részről csak Carrick részéről figyelmeztetésben.

Csapatok: Oțelul: Grahovac – Răpă, Perendija, Costin, Sălăgeanu – Filip, Neagu (72. perc Pena), Giurgiu – Antal, Frunză (84. perc Ilie)

– Punosevac (86. perc Viglianti). Manchester United: Lindegaard – Fabio (76. perc Jones), Smalling, Vidic, Evra – Valencia (71. perc Evans), Carrick, Anderson, Nani – Hernández, Rooney.

Bázelben, a magyar Kaszai Viktor sípszávanál a Benfica 2-0-ra nyert a svájci ellen, a gólokat Bruno César (20.) és Oscar Cardozo (75.) szerezte. A lisszaboniak is tíz emberrel fejezték be, miután Emerson a 86. percben kiállították. A november 2-i MU–Oțelul- és Benfica–FC Bazel-mérkőzéseket megelőzően a kvartettben a Benfica (7 pont) vezet a MU (5), a Bazel (4) és az Oțelul (0) előtt.

Négyet lőtt a királyi gárda

Az **A csoport**ban veretlen maradt a Bayern és az SSC Napoli együttese is, miután 1-1-re végeztek egymással Olaszországban. Mindkét gólt németek szereztek, Kroos (2.) a münchenieknek szerzett vezetést, a házigazda Badstuber öngóljával (39.) mentett pontot. A Manchester City – Agüero 93. percben szerzett góljával – verte a Villarrealt (1-0), de

▶ Röviden

Rontottak a magyarok és a románok is

A magyar labdarúgó-válogatott kilenc pozíciót rontva 701 ponttal a 36. a FIFA legfrissebb, szerdán kiadott világranglistáján, amelyet továbbra is a világ- és Európabajnok spanyolok (1624) vezetnek a hollandok (1425) és a németek (1352) előtt. Hat helyet rontott Románia amely 575 ponttal az 55., többek közt Jamaica és Burkina Faso nyomában.

Del Piero abbahagyja

Alessandro Del Piero az idény végén távozik a Juventustól, jelentette be a részvényesek közgyűlésén Andrea Agnelli, a torinói futballklub elnöke. A 37 éves labdarúgó 18 éve szerepel megszokott klubján a Juventus színeiben, még akkor sem hagyta el az együttest, amikor azt 2006-ban, a bundabotrány miatt a másodosztályba sorolták. Ő a klub történetének rekordere a lejátszott mérkőzések és a gólok számát tekintve, ezenkívül nyolcszor nyert bajnoki címet és egyszer BL-t.

Részvételi csúcs

Óriási mezőnyt, 101 országból 715 versenyzőt neveztek a november 5. és 13. közötti, párizsi olimpiai kvalifikációs súlyemelő-vb-re, ez részvételi világrekordot jelent – jelentették be a budapesti központú, Aján Tamás személyében magyar elnök irányította világszövetség (IWF) nemzetközi sajtótájékoztatóján.